

APOSTOLOK CSELEKDETEI

Magyarázó bibliafordítás

Fordította: Szűcs Sándor © 2006-2011.

ELSŐ RÉSZ

1. Kedves Theofilus, könyvem első részét arról írtam, amit Jézus Krisztus tanított és cselekedett, szolgálatának kezdetétől
2. egészen addig a napig, amelyen elbúcsúzott a tanítványaitól, és vissza nem tért a mennybe, ahonnan jött.
3. Keresztre feszítése és halála után még negyven napig számtalan helyes és alkalommal jelent meg, és bizonyította be, hogy ő valóban feltámadt és él, és még sok dolgot tanított az Isten uralmának lényegéről.
4. Ebben az időszakban utasította tanítványait: Nehogy elmenjete Jeruzsálemből, mert meg kell várnotok, amíg az Atya ígérete be nem teljesedik rajtatok, amelyről olyan sokat beszéltem nektek!
5. Emlékeztek, ugye, hogy János vízbe merített be titeket, én azonban arról beszéltem nektek, hogy valami egészen más vár rátok: a Szent Szellemben való bemelegítés, ami azt jelenti, hogy az Atya és Fiú lakozást vesz a szívetekben a Szent Szellem által.
6. Egy alkalommal, amikor Jézus a tanítványaival volt, azok megkérdezték tőle: Mester, mikor fogod helyreállítani Isten királyságát és Izráel régi dicsőségét? (És mikor szabadítasz meg minket a római elnyomásból?) Ugye hamarosan?
7. Jézus így válaszolt nekik: Ti ne azzal foglalkozzatok, ami nem a ti dolgotok, az Atya majd elhozza ennek is az idejét. Inkább a saját küldetésüket töltésük be!
8. Mert hamarosan kiárad rátok a Szent Szellem, és akkor természetfeletti hatalmat kaptok a Rólam való tanúskodáshoz, hogy az evangéliumot mindenki meghallhassa Jeruzsálemtől, vagyis a hozzátok legközelebb állóktól kezdve Samárián át a föld legtávolabbi szegletéig! De ne felejtsetek el soha: ez a Szent Szellemtől származó hatalom kizárólag a tanúknak és a tanúskodáshoz adatik!
9. Miután mindezeket elmondta a tanítványainak, Jézus a szemük láttára felemelkedett, és mintha felhőbe burkolózott volna, eltűnt a szemük elől.
10. Miközben a tanítványok döbbenetben néztek az ég felé, két férfi tűnt fel mellettük vakítóan fehér ruhában, és így szóltak hozzájuk:
11. Galileaiak, miért bámuljátok döbbenetben az üres eget? Jézus megmondta nektek előre, hogy visszatér az Atyához a mennybe, és most megtette. De ugyanilyen természetfeletti módon fog majd visszatérni újra, ahogy ti most láttátok őt elmenni.
12. Mindezek után a tanítványok visszatértek az Olajfák hegyéről, ahol mindezek történtek, Jeruzsálemben,
13. és összegyűltek abban a lakásban, ahol a tanítványok szállása volt, Péter, János, Jakab, András, Fülöp, Tamás, Bertalan, Máté, Jakab, Alfeus fia, Simon, aki megtérése előtt terrorista volt és Júdás, Jakab fia.
14. A tanítványok teljes egységben és egyetértésben voltak, és kitartóan imádkoztak a hozzájuk csatlakozott asszonyokkal, Jézus anyjával, Máriával és Jézus testvéreivel együtt.
15. Ezekben a napokban történt, hogy Péter összehívta a tanítványokat, mintegy százhusz főt, és így szólt hozzájuk:
16. Testvéreim, sok-sok évvel ezelőtt a Szent Szellem Dávid királyon keresztül kijelentést adott Júdásról, aki elárulta Jézust. Mindezek tehát az Írások kijelentései szerint történtek meg.
17. Júdás közénk tartozott, ugyanazt az elhívást kapta, amit mi, mégis ezt tette.
18. Tudjátok, hogy árulásának bére egy földterület lett, de Júdás nem tudta elviselni tettének súlyát, és ott ölte meg magát.

19. Mára már mindenki tudja mindezeket Jeruzsálemben, ezért nevezték el azt a földterületet Vérmezőnek.
20. De mindez már a Zsoltárok könyvében már évszázadokkal korábban meg lett prófétálva: „Birtoka legyen kihalt, soha senki ne éljen rajta.” Egy másik helyen pedig ezt mondja az Írás: „Válasszatok mást a helyébe, aki méltó lesz az elhíváshoz!”
21. Éppen ezért, testvéreim – folytatta Péter – szükséges nekünk valakit Júdás helyére állítanunk azok közül, akik kezdettől fogva velünk voltak,
22. kezdve a bemelegítő Jánossal való találkozástól egészen Jézus mennybemenetelének napjáig, hogy velünk együtt vezesse a missziós munkát, amire Urunk, Jézus megbízást adott nekünk.
23. Két ilyen férfit neveztek meg: az egyik József Barsabbás, becenevén Justus, a másik pedig Mátyás volt.
24. Így imádkoztak felettük: Urunk, Te ismered minden ember szívét és sorsát,
25. jelöld ki e kettő közül azt, akit Te választasz ki arra, hogy Júdás helyébe lépjen az apostoli szolgálatban.
26. Miután imádkoztak, az ősi választási szertartás által Mátyást választották ki az apostoli szolgálatra.

MÁSODIK RÉSZ

1. Amikor elérkezett Pünkösd napja, amit a zsidók a Páskaünnep utáni ötvenedik napon ünnepeltek, mint a három legnagyobb zarándokünnepük egyikét, Jézus tanítványai is együtt voltak.
2. Váratlanul hatalmas szélviharhoz hasonló zúgás támadt körülöttük, amely betöltötte az egész házat, amelyben tartózkodtak.
3. A Szent Szellem jelenléte fizikai módon is láthatóvá vált, mint valami óriási lángnyelv, amely egy idő után széteszlott, és leszállt minden egyes tanítványra.
4. Ekkor a Szent Szellem betöltötte a tanítványokat, és azok elkezdtek beszélni mindenféle általuk addig ismeretlen nyelveken.
5. Rengeteg zsidó ember tartózkodott akkor Jeruzsálemben a világ minden tájáról, akik a zarándokünnepre érkeztek.
6. A házat betöltő hatalmas szélvihar nagy zűrzavart okozott a környéken, és tömegével gyülekeztek oda az emberek. A tanítványok kimentek közülük, és mindenki a saját anyanyelvén hallotta őket beszélni.
7. Többen döbbenetesen kiáltottak fel: Hát ezek nem a galileaiak?
8. Hogy lehetséges, hogy mindenféle idegen nyelven beszélnek most Isten hatalmas tetteiről, amit korábban nem ismertek?

9-11. vers --- lábjegyzetben: Itt egy hosszú felsorolás van a Bibliában azokról a nyelvekről, amelyeken a tanítványok az evangéliumot hirdették, mikor betöltötte őket a Szent Szellem.

12. Döbbenetesen és megzavarodva kérdezték egymástól, hogy mi történik itt, mert nem értették, hogyan lehetséges ez a csoda.
13. Voltak azonban néhányan olyanok is, akik elkezdtek gúnyolódni, mondván, nincs ebben semmi csoda, csak túl sok bort ittak, és most össze-vissza beszélnek.
14. Ekkor Péter és a tizenegy apostol kiállt az összeverődött tömeg elé, és hangosan így szólt az emberekhez: Jeruzsálem lakói, és mind, akik a zarándokünnepre érkeztek ide, hallgassatok meg, mert nagyon fontos dolgot akarok elmondani nektek!
15. Senki nem részeg az itt állók közül, idejük sem lett volna ennyit inni, hiszen még csak reggel 9 óra van,

16. hanem valami olyasminek lehettetek a tanúi, amelyről Jóel próféta évszázadokkal korábban így prófétált:
17. „Ezt mondja az Úr: az utolsó időben kiárasztom Szent Szellememet minden emberre, és gyermekeitek prófétálni fognak, unokáitok látomásokat látnak, öregjeitekhez pedig álmaikban szólok majd,
18. sőt, még a jövevényekre, a nem zsidókra is kitöltöm Szellememet, és azok is prófétálni fognak.
19. És jeleket fogtok látni az égben és csodákat a földön, látni fogtok vért és pusztulást, tüzet és füstoszlopot,
20. a Nap elsötétedik és a Hold vérvörössé válik, mielőtt elérkezik a Megváltó második eljövételének napja.
21. Aki azonban segítségül hívja az Úr nevét, az megmenekül!”
22. Ez a prófécia most kezdett el beteljesedni a Szent Szellem kiadásával! És most figyeljétek jól arra, mit mondani fogok! Mindannyian hallottatok a názáreti Jézusról, arról a férfiről, akit Isten hatalmasan és félreérthetetlenül igazolt elöttetek csodákkal és jelekkel, hiszen közöttetek is számosan vannak olyanok, akiket ő gyógyított meg.
23. Isten előre kijelentette az Írásokban azt, hogy a Megváltót éppen ti fogjátok pogányok által keresztre feszíttetni és megöletni.
24. Csakhogy Isten nem hagyta Jézust a halálban, hanem feltámasztotta őt, mivel a halál nem uralkodhat Isten Fián!
25. Már Dávid is beszélt erről majd ezer évvel ezelőtt, amikor ezt mondta:
26. Barátaim! Dávid, aki ezeket mondta, halott, mindannyian tudjuk, hol van a sírja.
27. De ez prófétai kijelentés volt az ő szájából, és pontosan tudta, hiszen Isten maga ígérte meg neki, hogy az ő leszármazottja lesz az az uralkodó, akinek uralma nem ér véget a földön.
28. Ezért próféciájában nem magáról, hanem a Megváltóról beszélt, aki nem marad a halottak között, hanem feltámad, még a teste sem lesz az elmúlás martaléka.
29. Ez a Megváltó, akiről Dávid is prófétált, a názáreti Jézus, akit Isten feltámasztott a halálból, és feltámasztásának mi mindannyian a tanúi vagyunk, akik itt állunk elöttetek!
30. Tanúi voltunk annak is, hogy Jézus felemeltett a mennybe, az Atya jobbjára, ránk pedig kitöltötte a Szent Szellemet, ahogyan megígérte, amikor még közöttünk volt – ezt láttátok és hallottátok az előbb a szélviharban és az ismeretlen nyelveken való bizonyágtételeinkben.
31. Egyértelmű, hogy ez a zsoltár nem magáról Dávidról szól, hanem Dávid a Megváltóról prófétál benne, hiszen így mondja: „Így szólt az Úr az én Uramhoz, ülj az én jobbomra,
32. és én minden ellenségedet az uralmad alá adok.”
33. Tudjátok meg tehát mindannyian Izráelben, hogy az a megígért Megváltó, akit Isten Úrrá tett mindannyiunk felett, az a názáreti Jézus, akit ti megfeszítettetek!
34. Amikor az összegyűlt emberek mindezeket végighallgatták, szívükben teljesen megrendültek, és ezt kérdezték Pétertől és a többi apostoltól: Ha mindez így igaz, akkor mondjátok meg, mit tegyünk most?
35. Péter így válaszolt: Térjétek meg, ami azt jelenti, hogy bánjátok meg és valljátok meg bűneiteket, és fogadjátok el életetek Uraként a Megváltó Jézust. Ezek után hiteteket megvallva keresztkeljedjétek meg Jézus nevében, és akkor megkapjátok ti is a Szent Szellem ajándékát.
36. Mert Ti vagytok az Ígélet Gyermekei, ti vagytok azok, akiket kiválasztott magának a mi Urunk és Istenünk.
37. Ezek után még hosszasan és sokféleképpen bátorították az embereket, és hirdették nekik az evangéliumot. Mondták ezt is nekik: Szakadjatok el attól a bűnös és istentelen környezettől és életmódtól, amelyből jöttetek!
38. Akik hittek az evangélium hirdetésének és elfogadták Jézust mint Urukat, bementek az Ő nevében. Azon a napon közel háromezren csatlakoztak hozzájuk, és megalakult a jeruzsálemi gyülekezet.

39. A jeruzsálemi gyülekezetnek ezek voltak a jellemzői: tagjai kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösség megélésében, az úrvacsorában és az imádkozásban.
40. Istenfélelem és tisztelet támadt azokban a kívülállóknak, akik látták, hogy az apostolok által mennyi csoda és jel történik folyamatosan.
41. Akik hittek, azok összetartoztak, és mindenük közös volt.
42. Eladták anyagi javaikat, és szétosztották azok között, akik szükségét szenvedtek.
43. Napról napra hirdették Jézust a Jeruzsálemi Templomnál, egységben és egyetértésben éltek, és amikor az otthonaikban együtt úrvacsoráztak, öröm és szentség töltötte be a szívüket.
44. Jellemző volt rájuk Isten dicsérete és imádata, és a kívülállók is kedvelték őket, mert hitelesen éltek meg mindazt, amiben hittek és amit hirdettek. Az Úr pedig megáldotta őket azzal, hogy a gyülekezet folyamatosan növekedett az üdvözülőkkel.

HARMADIK RÉSZ

1. Egy nap Péter és János felment a Templomba a délutáni imádkozás idejére.
2. Egy születése óta mozgásképtelen embert minden nap arra a helyre vittek koldulni, amelyet Ékes Kapunak neveznek. A Templomba tartók ott mentek el mellette.
3. Amikor Péter és János is odaért, a sánta őket is megszólította, hátha kap tőlük valamit.
4. Péter ekkor ezt mondta a koldusnak: Figyelj nagyon!
5. A koldus nagyon megörült, mert az remélte, kap tőlük valamit.
6. Péter így szólt hozzá: Pénzünk nincs, azt nem tudunk adni neked, de amink van, azt megosztjuk: van egy olyan Urunk, aki minden szükségedet be tudja tölteni, és akitől sokkal többet kaphatsz néhány pénzdarabnál. Ha ez kell neked, akkor a názáreti Jézus Krisztus nevében kelj fel és járj!
7. Péter kinyújtotta kezét a koldus felé, aki belekapaszkodott és felállt. A lába abban a pillanatban meggyógyult.
8. A születésétől fogva mozgásképtelen férfi először óvatosan, majd egyre bátrabban elindult, és percek múlva már ugrándozott örömeiben és dicsérte Istent, aki meggyógyította őt.
9. Nagyon sokan voltak mindennek a tanúi,
10. és akik nem is látták a csodát, felismerték, hogy ő volt az a koldus, aki az Ékes kapunál ült mozgásképtelenül, most pedig Jézust magasztalva ugrál és dicséri Istent. Félelemmel vegyes döbbenet fogadta ezt az eseményt Jeruzsálemben.
11. Mivel ennek a csodának is pillanatok alatt híre ment, hatalmas tömeg verődött össze a Salamon csarnokában.
12. Péter ezt látva így kezdett el beszélni a sokasághoz: Honfitársaim! Miért csodálkoztok ennyire ennek az embernek a meggyógyulásán? És miért néztek ránk úgy, mintha mi okoztuk volna ezt a csodálatos gyógyulást a saját erőnkkel?
13. Emlékeztetlek benneteket újra, hogy Ábrahám, Izsák és Jákób Istene, a mi atyáink Istene igazolta és megdicsőítette előttemek az Ő Fiát, Jézust, akit ti elvetettetek, akit megtagadtatok Pilátus előtt, akinek a halálát akartátok és okoztátok,
14. és még egy rablógyilkost is többre becsültetek, mint Őt, aki szent volt és feddhetetlen,
15. és az Élet Fejedelmét aljas módon megölettétek. Isten azonban feltámasztotta Jézust a halálból, és ennek mi tanúi voltunk, és hirdetőivé lettünk.
16. Ezt a béna embert, akit ti is ismertek, a feltámadott Jézus Krisztus gyógyította meg, és a benne való hite tette őt teljesen egészségessé mindnyájatok szemeláttára!
17. Tudom, barátaim, hogy amikor Jézust a halálba adtátok, az Ő valódi személyét és küldetését nem ismertétek fel, sem ti, sem vezetőitek.
18. Isten ezeket mind kijelentette már régen az Ő prófétái által, és Krisztus a szenvedése által így teljesített be mindent az Írásból.
19. Eljött tehát az ideje annak, hogy megtérjete és bűnbánatot tartsatok,
20. és végre benneteket is tisztára mosson és felüdítsen Jézus Krisztus, aki a ti Megváltótok is Isten rendelése szerint.

21. Ő most a mennyben van, míg a mindenség újjáteremtése meg nem történik, ahogy erről Isten kezdettől fogva beszélt az ő prófétái által.
22. Emlékezzetek Mózes szavaira, aki ezt mondta: Prófétát támaszt közületek Istenetek az Úr, őt kövessétek majd, és engedelmeskedjetez neki mindenben, amit csak mond.
23. Aki pedig nem hallgat majd erre a Prófétára, az el fog veszni.
24. Az összes próféta Sámuelettől kezdve az utolsóig mind ezekről a napokról prófétáltak.
25. Ti vagytok ezeknek a prófétáknak a leszármazottjai, és egyben annak a szövetségnek a gyermekei, amelyet Isten atyánkkal kötött Ábrahámon keresztül, amikor ezt ígérte: „A te utódaid által árad ki áldásom a föld minden népére!”
26. Isten tehát veletek kezdi a helyreállító munkáját, és elsőként hozzátok és értetek küldte el a Megváltót, aki esélyt ad nektek arra, hogy megváltozzatok, és a bűneiteket magatok mögött hagyjátok.

NEGYEDIK RÉSZ

1. Amíg Péter és János beszéltek a néphez, megérkeztek a papok, a templomórség és a szaduceusok is,
2. akiknek egyáltalán nem tetszett az, amit Péterék az embereknek mondtak Jézus haláláról és feltámadásáról.
3. A templomi rendőrség elfogta, és másnap reggelig börtönbe zárta a két apostolt.
4. Ettől függetlenül nagyon sokan hittek Péter bizonyágtételének, és a hívők száma már ötezer fölé emelkedett.
5. Másnap összegyűltek a jeruzsálemi vezetők, a világi és a vallási előljárók,
6. Annás főpap, Kajafás, János, Sándor és a főpapi család tagjai,
7. és megkezdődött Péter vallatása: Kinek a felhatalmazásával és egyáltalán milyen alapon okoztatok felfordulást Jeruzsálemben az ünnep alatt?!
8. Pétert ekkor betöltötte a Szentlélek természetfeletti bátorsággal és tekintéllyel, és így szólt: Népünk vezetői!
9. Azért akartok számon kérni és elítélni bennünket, mert meggyógyult általunk egy beteg ember?!
10. Hát vegyétek tudomásul, hogy názáreti Jézus Krisztus ereje gyógyította meg, akit ugyan ti megfeszítettetek, de aki most is él, és ennek az embernek a meggyógyulása pontosan azt bizonyítja, amit olyan nagy igyekezettel próbáltok meg semmissé tenni: hogy ő valóban feltámadt!
11. Jézus Krisztus a Megváltó, akit ti elutasítottatok és megfeszítettetek,
12. de vegyétek tudomásul, hogy egyedül őáltala juthattok ti is Istenhez, mert ő az emberiség megváltója és üdvözítője!
13. Amikor a nép vezetői látták, hogy Péter mekkora vehemenciával beszél, és a szavainak mekkora tekintélye van, annak ellenére, hogy emberileg nézve ezt semmi nem indokolhatta, hiszen egyszerű emberek voltak, elgondolkoztak, és elbizonytalanodtak azzal kapcsolatban, mit is kellene tenniük.
14. Tudták azt is, hogy mindketten Jézus tanítványai voltak, ráadásul a meggyógyult ember is ott állt mellettük.
15. Kiküldték őket, hogy megbeszélhessék egymás között, hogyan reagáljanak mindezekre az eseményekre.
16. Arra már rájöttek, hogy eltussolni nem tudják az eseményeket, mert nagy nyilvánosság előtt történtek.
17. De hogy meggátolják, hogy Jézus feltámadását tovább hirdessék Jeruzsálemben, úgy döntöttek, hogy megfenyegetik őket.
18. Visszahívták tehát őket a tanács elé, és megtiltották nekik, hogy Jézusról bármit is tanítsanak vagy prédikáljanak.

19. Péter és János azonban így válaszoltak erre: Istennek tartozunk engedelmisséggel, nem nektek,
20. ne is várjátok el tőlünk, hogy hallgatni fogunk mindazokról a dolgokról, amelyekről meggyőződünk, hogy Isten igazsága és akarata közöttünk! Eszünk ágában sincsen elhallgatni mindazt, amit láttunk és hallottunk, sőt, amire magától Istentől van világos felhatalmazásunk.

21-22. A városi vezetők még megpróbálták megfenyegetni őket, de mivel nem volt jogos okuk arra, hogy lecsukassák őket, ráadásul a tömeg is meglincselte volna őket ezért, kénytelenek voltak elengedni az egész társaságot.

23. Amint elengedték őket, Péter és János visszament a többi tanítványhoz, és mindent elmeséltek nekik.
24. Amikor a végére értek, az egész gyülekezet egy emberként imádkozni kezdett: Urunk, te teremtetted az egész világmindenséget,

25-26. és atyánk, Dávid szavai által a Szentlélek már régen szólt ezekről az időkről, hogy felkészítsen bennünket. Megprófétáltad, hogy az elvakult és a saját hatalmukat féltő vezetők és a rájuk hallgató nép hogyan fog a pont értük elküldött Megváltó ellen szövetkezni és harcolni.

27. Mert Jézus, a te fiad ellen összeszövetkezett az egymást egyébként utáló Heródes és Pilátus, a mindkettőjüket megvető izraeli elittel és a városban élő pogányokkal,
28. hogy megfeszítsék a világ üdvözítőjét, ahogyan azt előre megmondtad.
29. Ugyanez a fenyegetés vár ránk is, ezért kérünk, segíts nekünk, hogy bátran és kompromisszumok nélkül hirdethessük a Jézus Krisztus evangéliumát akkor is, ha ránk is csak az üldöztetések várnak majd.
30. Kérjük, járj a bizonyágtételünk nyomában természetfeletti hatalmaddal, hogy mindenki felismerhesse szavaink igazságát, ha látja majd a betegeket meggyógyulni, és látja az igehirdetést kísérő jeleket és csodákat.
31. És amint így teljes egységben imádkoztak, még az épület falai is megremegtek, ahogy betöltötte őket a Szentlélek. Ennek a következménye pedig az lett, hogy természetfeletti bátorsággal és erővel kezdték el hirdetni a Krisztus evangéliumát.
32. A gyülekezet Jeruzsálemben ekkor még tökéletes összhangban és egységben volt, tagjai valódi életközösségben voltak egymással, ezért a gyülekezet nagyon hatékonyan működött. Az egymás felé való elkötelezettségük annyira valóságos volt, hogy még a javaikat is megosztották egymással, és senki nem gondolkodott magántulajdonban vagy egyéni érdekekben, hanem együtt és egymásért éltek.
33. Az apostolok pedig természetfeletti erővel és hatással tettek bizonyágot Jézusról.
34. Senki nem maradt szükségben a gyülekezetben, mert gondoskodtak egymásról a gyülekezet tagjai.
35. Ha valakinek feleslege volt, elhozta a gyülekezetbe, és a vezetők gondoskodtak arról, hogy eljusson azokhoz, akik szűkölködtek valamiben. Így valósult meg az első gyülekezetben az a mennyei egység és közösség, ami Isten eredeti akarata volt az emberrel.
36. Csak egyetlen példát kiragadva: volt egy férfi, József, akinek az apostolok a Barnabás nevet adták (ami azt jelenti: a vigasztalás fia), aki egyébként egy ciprusi származású lévita volt,
37. az összes földjét eladta, és az érte kapott pénzt mind a gyülekezetnek adományozta, amit aztán az apostolok befektették úgy, ahogyan arra a legjobban szükség volt.

ÖTÖDIK RÉSZ

1. Volt a gyülekezetben egy házaspár, a férfit Anániásnak hívták, a feleségét Szafirának. Eladtak egy tulajdonukban lévő földbirtokot, és elhatározták, hogy az érte kapott pénzt a gyülekezetnek adják.
2. Azonban nem voltak tisztességesek, mert a pénznek csak egy részét akarták odaadni a gyülekezetnek, ami önmagában nem is lett volna probléma, hiszen nem voltak erre kötelezve, de ők szerettek volna mindenki előtt kitérni azzal, hogy mennyire jó hívők, ezért azt hazudták, hogy az összes pénzüket az Úrnak ajánlják.

3-4. Péter azonban a Szentlélek által átlátott ezen a képmutatáson, és számon kérte először a családfőt: Anániás, miért akartad becsapni Istent?! Hiszen bármennyi pénzt megtarthattál volna magadnak, hiszen ez a saját önkéntes adományod! Te azonban eljössz a gyülekezetbe, hazudozol, ráadásul nem is nekünk, hanem Istennek, és elvárod, hogy mi csodáljuk az Isten iránti szereteted, az Úr pedig jutalmazzon meg?! A képmutatás sátáni eszköz, ezzel Istennél nem lehet semmit elérni – a büntetésen kívül!

5. Péter még be sem fejezte a mondanivalóját, amikor Anániás összeesett és ott a helyszínen meghalt. Mindenki, aki tanúja volt ennek, döbbenetben állt.
6. Néhány fiatal ekkor megfogta Anániás holttestét, és kivitték eltemetni.
7. Nem sokkal később Szafira is megjelent a gyülekezetben, persze mit sem tudva arról, hogy mi történt a férjével.
8. Péter őt is megkérdezte: Az az összeg, amit felajánlottatok Istennek, valóban az összes pénzetek volt? Tényleg ekkor áldozatot hoztatok Istenért? Mire az asszony így válaszolt: Ó persze, mi annyira szeretjük az Urat és a gyülekezetet, hogy mindenünket neki ajánljuk, és magunknak semmire nincs is szükségünk rajta kívül!
9. Péter erre szomorúan így válaszolt: Sajnálak benneteket, mert erre az egészre semmi szükség nem lett volna. De ti Istent akartátok becsapni akkor, amikor a gyülekezetet csaptátok be! Látod, épp most értek vissza azok a fiatalok, akik eltemették a férjedet. Jöttek érted, mert Isten nem tűri el, hogy az ő nevében hazugságokat műveljen a saját népe!
10. Erre Szafira is összeesett, és meg is halt. El is temették meg aznap a férje mellé.
11. Nagyon megdöbbenette és elgondolkodtatta az egész gyülekezetet mindez, és ezután nagyon komolyan vették Isten szentségét a gyülekezetben.
12. Az apostolok által ezen kívül is rengeteg természetfeletti csoda történt, amelynek számtalan tanúja volt a városban. A gyülekezet a Salamon Csarnokában tartotta az evangélikációs összejöveteleit,
13. és ezek után senki nem mert megtérés és újonnan születés nélkül a gyülekezethez csatlakozni, mert mindenki értesült arról, hogy a képmutatás milyen halálos következményekkel jár Isten gyülekezetében. Jeruzsálem lakói csodálták a gyülekezetet, és magasztalták miattuk Istent.
14. Ennek következtében a gyülekezet létszáma folyamatosan nőtt az üdvözülőkkel.
15. A beteg embereket kivitték az utcára, mert az apostoloknak olyan híre volt, hogy már attól gyógyulást reméltek, ha csak valamelyiküknek az árnyéka is rávetődhet egy-egy betegre.
16. Rengeteg beteg ember jött vagy hozták őket Jeruzsálembe, voltak közöttük démonizált, megszállott emberek is, és mindannyian meggyógyultak és megszabadultak.
17. Persze a hivatalos papságot és a városi vezetőséget ez az egész nagyon ingerelte. Félték és féltékenyek voltak,
18. ezért letartóztatták a gyülekezet teljes vezetőségét, és bebörtönözték őket.
19. Isten azonban elküldött egy angyalt, aki kinyitotta a börtönajtókat, és kivezette őket onnan,
20. és visszaküldte őket a terekre és az utcákra prédikálni a Krisztus evangéliumát.

21-23. Ők pedig már kora reggel újból ott tanítottak és prédikáltak a templomban. A városi vezetők közben ki akarták hallgatni őket, ezért üzentek a börtön parancsnokának, hogy vezesse elő a

foglyokat, mire kiderült, hogy azok már régen kiszabadultak, holott minden börtönajtót bezárva találtak. Egyszerűen nem tudták megmagyarázni, hova tűntek az apostolok.

24. Sem a papság, sem az őrség nem értett az egészből semmit.
25. Nagy zavaruknak az vetett véget, hogy valaki betoppant, és elmondta, hogy az egész letartóztatott társaság ebben a pillanatban is épp a templomban evangélizál.
26. Ekkor újból letartóztatták őket, de csak csendesen és diplomatikusan, mert félték a tömegtől, amely hallgatta az apostolok tanításait.
27. Összeült a városi nagytanács, és maguk elé állították az apostolokat, és elkezdtek számon kérni őket:
28. Egyértelműen megtiltottuk nektek, hogy bármit is beszéljete Jézusról! Erre ti egész Jeruzsálemet ellenünk akarjátok hangolni emiatt a kellemetlen incidens miatt.
29. Péter erre elég indulatosan így válaszolt: Hát vegyétek tudomásul, hogy mi Istennek fogunk engedelmeskedni, nem nektek!
30. És ami történt itt húsvétkor, az nem kellemetlen incidens volt, hanem gyilkosság! Ti megöltétek Jézust, ráadásul teljesen ártatlanul, de Isten feltámasztotta őt a halálból,
31. és ezzel is igazolta, hogy ő az, akinek vallotta magát: Isten egyszülött Fia, aki bűnbocsánatot és üdvösséget hozott el Izráel népének.
32. Mi pedig mindezeknek tanúi vagyunk, és a Szentlélek által felhatalmazott képviselői is, úgyhogy eszünk ágában sincsen befogni a szánkat, hanem az utolsó leheletünkig hirdetni fogjuk Isten szabadításának evangéliumát, mert mi – mint minden ember – Istennek tartozunk engedelmisséggel!
33. Erre óriási zűrzavar támadt a nagytanács soraiban, a legtöbben azonnal ki akarták végeztetni az összes keresztényt.
34. De felállt egy nagy tekintélyű városi vezető, akit Gamálielek hívtak, és miután kivezettette az apostolokat a teremből, így szólt a többiekhez:
35. Nagytiszteletű vezető társaim! Kérlek benneteket, nyugodjatok meg, és próbáljatok józanok maradni! Gondoljátok végig, mi lesz a következménye annak, ha a dühünktől elvakulva egyszerűen lemészároljuk ezeket az embereket! Nem ugyanez lesz a mi sorsunk is? Az őket támogató tömeg ugyanettől az elvakultságtól velünk is ezt fogja tenni.
36. Emlékezzetek, láttunk már önjelölt messiást, nem is egyet. Ott volt Teudás. Miután meghalt, szétszéledtek a követői, pedig voltak vagy négyszázan.
37. Vagy emlékezzetek a galileai Júdásra. Rengeteg követője volt, de miután meghalt, hazamentek az ő tanítványai is.
38. Azt javaslom, most se heveskedjünk, egyszerűen nincs miért. Jézus meghalt. Még eltelik pár nap vagy hét, és ezek az emberek is szépen hazaballagnak. Hagyjátok őket, mert ha ez is csak egy önjelölt üdvözítő szakadt kis rajongótábor, akkor előbb-utóbb magától eltűnik.
39. Ha viszont valóban igazuk van, és Jézus tényleg Isten Fia volt, akkor úgymint hiába minden próbálkozásunk, hiszen Istent úgysem győzhetjük le.
40. Ezzel sikerült némileg lenyugtatni a tanácsot, így visszahívták az apostolokat, újból megtiltották nekik a térítő munkát, majd hazaküldték őket.
41. Ők pedig mindezt győzelemnek tekintették, mint akik kiállták a Jézus nevéért való üldöztetések próbáit,
42. és újult erővel folytatták az evangélizálást és a Jézusról szóló tanítást a templomban, az utcákon és a családoknál.

HATODIK RÉSZ

1. Ebben az időben nagyon megnőtt a gyülekezet létszáma, és megjelent az első belső konfliktus is. Ennek az oka az volt, hogy a prozelita háttérből megtért asszonyokat a jeruzsálemi hívő asszonyok nem engedték szolgálni egyfajta zsidó büszkeség miatt.

2. Az apostolok nagyon gyorsan reagáltak erre a problémára, és összehívták az egész gyülekezetet, és ezt mondták: Nekünk nem azzal kellene foglalkoznunk, hogy az ilyen vitákban is mi tegyünk igazságot, mert így nem marad időnk és energiánk azzal foglalkozni, ami viszont a mi felelősségünk.
3. Ezért válasszatok magatok közül hét olyan férfit, akit a gyülekezet működésének koordinálásával megbízunk, hogy mi a tanításra és a lelki vezetésre tudjunk koncentrálni. A feltételeink a következők: olyan férfiakra van szükségünk, akiről mindenkinek jó véleménye van, akik a Szentlélek vezetése alatt állnak, bölcssek és van vezetői képességük. Őket fogjuk megbízni a gyülekezet menedzselésével,
4. mi pedig megmaradunk az imádkozás és a tanítás vezetése mellett.
5. Az egész gyülekezet elfogadta mindezeket, és kiválasztották maguk közül hét férfit, akik megfeleltek az apostolok által támasztott követelményeknek. Név szerint ezek voltak a vezetővé választott férfiak: István, Fülöp, Prokhorosz, Nikánór, Timón, Parmenász és Nikáolosz.
6. Az apostolok imádkoztak értük, és kirendelték őket a gyülekezet diakónusi szolgálatainak vezetésére.
7. A gyülekezet ettől még hatékonyabban működött, Isten ígéje pedig megállíthatatlanul terjedt, ami miatt a megtérők száma is fokozatosan emelkedett. Ráadásul a gyülekezethez egyre többen csatlakoztak a hivatalos papságból is.
8. István különösen kitűnt az újonnan választott vezetők közül, mert sok természetfeletti csoda történt általa, amelynek számtalan tanúja volt.
9. Megjelentek azonban emberek, akik megpróbálták aláásni István tekintélyét,
10. de minden esetben alulmaradtak és megszégyenültek, mert Istvánon keresztül a Szentlélek nyilvánult meg, akit nem lehetett legyőzni.
11. Ekkor ezek az emberek elkezdtek hazug híreket terjeszteni Istvánról, és azt híresztelték, hogy Istent és Mózeszt is gyalázta.
12. Sikerült Jeruzsálem lakóival elhitetniük ezeket a hazugságokat, ráadásul ezzel ürügyet adtak a városi vezetőknek is arra, hogy letartóztassák Istvánt.
13. Megfizettek néhány hamis tanút is, akik István ellen vallottak,
14. és kiforgatták még a Jézusról szóló bizonyágtételét is, mondván, hogy István szerint Jézus le akarja rombolni a jeruzsálemi templomot is, meg a nép régi tradícióit is.
15. Istvánból azonban olyan természetfeletti erő sugárzott, mintha nem is ember lett volna, hanem valamiféle angyal.

HETEDIK RÉSZ

(..... HIÁNYZIK .....)

NYOLCADIK RÉSZ

1. Saul ekkor még természetesen egyetértett István kivégzésével. Ez az esemény kiváltotta Jeruzsálemben az átfogó keresztényüldözést, aminek az lett a következménye, hogy a jeruzsálemi gyülekezet feloszlott, és a tagjai szétszóródtak Júdea és Samária vidékén. Egyedül az apostolok maradtak a fővárosban,
2. és eltemették és meggyászolták Istvánt.
3. Saul pedig óriási hírnévre tett szert ebben az időben azzal az elkötelezettségével, amellyel a keresztényeket üldözte.
4. Az viszont, hogy a gyülekezet tagjai szétszóródtak az ország területén, azt is jelentette, hogy végre elkezdett az evangélium Jeruzsálemben kívül is erőteljesen terjedni, hiszen mindenki mindenütt hirdette Jézus evangéliumát.
5. Fülöp például Samáriába jutott, és ott hirdette Krisztust,

6. és rengeteg ember tért meg, mert hittek az evangéliumban, és Fülöp szolgálatán keresztül rengeteg csoda is történt, amely megerősítette az igehirdetését.
7. Sok démonoktól megszált ember szabadult meg általa, béna és beteg emberek gyógyultak meg,
8. és óriási hatása lett az egész városban a Krisztus evangéliumának.
9. Élt a városban egy Simon nevű varázsló is, aki híres-hírhedt volt, főképpen azért, mert annak állította be saját magát.
10. Rengetegen tisztelték őt a városban, és Isten erejét tulajdonították neki,
11. mert okkult praktikáival rengeteg embert hitetett el.
12. De amikor Fülöp megjelent, az emberek elkezdtek megtérni és bemerítkezni, és ezzel persze Simontól is elfordultak.
13. Simon is részt vett Fülöp evangélizációs alkalmain, sőt, még a bemerítkezők közé is beállt, mert ámulatba ejtette mindaz, amit Fülöp szolgálatán keresztül látott.
14. Amikor Jeruzsálembé is eljutott Fülöp missziós szolgálatának híre, Péter és János is elutazott Samáriába, hiszen ennek óriási jelentősége volt az apostolok szemében, hiszen az evangélium eddig a zsidó háttérűek között terjedt, a samáriaiak megtérése egy új dimenziót nyitott a kereszténység terjedése előtt.
15. Imádkoztak azért, hogy a Szentlélek töltse be a megtérteket,
16. mivel ez akkor még nem történt meg, csak a vízkeresztségen voltak még túl.
17. Az apostolok kézzel a felettel imádkoztak értük, ezzel vállalva velük a közösséget, és be is töltötte őket a Szentlélek, igazolva, hogy a zsidók után a samáriaiak is beletartoznak a Krisztus által kiválasztott egyházba.

18-19. Amikor Simon látta mindezt, hogy a kézzel a felettel imádkozás után a Szentlélek betölti az embereket, pénzt ajánlott fel az apostoloknak, hogy adják el neki ennek a titkát.

20. Péter azonban így válaszolt neki: Te nagy vagy komplett! Mit képzelsz te Istenről, hogy majd pénzért eladja neked a Szentlélek feletti licenst?
21. Ebből is csak az derült ki, hogy fogalmad sincs, mi az a megtérés, és semmi közöd nincs Istenhez!
22. Inkább térj meg, míg nem késő, talán Isten megkegyelmez neked,
23. mert úgy tűnik, téged csak az irigységed és az érdekeid hajtottak idáig is, ezzel viszont nem lehet a mennybe jutni, csak a pokolba!
24. Simon ettől tényleg megijedt, és így válaszol: Segítsetek nekem a megtérésben, és imádkozzatok értem, hogy megmeneküljek a bűneim következményeitől.
25. Ők megtették ezt, hirdették neki is a Krisztust, majd hazatértek Jeruzsálembé, miközben persze minden útba eső samáriai faluban hirdették az evangéliumot.
26. Az Úr angyala egy alkalommal megszólította Fülöpöt: indulj a Jeruzsálemből Gázába vezető útra, mert feladatod lesz ott.
27. Ő azonnal el is indult. Amikor már ott volt, egyszerre feltűnt egy menetoszlop, amely az etióp pénzügyminisztert kísérte, aki épp Jeruzsálemben járt Izrael Istenét imádni,
28. és éppen hazatérőben volt szülőföldjére. A hintójában ülve egy Jeruzsálemben vásárolt Ézsaiás tekercset tanulmányozott.
29. Amikor Fülöp látta mindezt, a Szentlélek megszólalt: csatlakozz ahhoz az emberhez!
30. Fülöp tehát megállította a menetoszlopot, és megkérdezte a meglepett minisztert: Mondd, uram, megérted mindazt, amit épp tanulmányozol? Mert engem Isten Szentlelke azért küldött hozzád, hogy segítsek neked!
31. Nagyon megörült ennek ez az ember, hiszen valóban nem értette a lényegét mindannak, amit olvasott. Megkérte hát Fülöpöt, csatlakozzon hozzá, és magyarázza el neki, miről is írt Ézsaiás.
32. Éppen annál a szakasznál tartott az olvasásban, amelyben ez állt:
(..... HIÁNYZIK .....)

33. (..... HIÁNYZIK .....)

34. A miniszter ekkor megkérdezte Fülöpöt: Mondd, kiről van itt szó? Önmagáról beszél a próféta, vagy valaki másról?
35. Fülöp erre beszélni kezdett neki Jézusról, és elmondta az egész evangéliumot.
36. Közben megérkeztek egy kisebb oázishoz, amelyben egy tavacska is volt, a miniszter tehát megkérdezte: van-e bármilyen akadálya annak, hogy itt és most én is bemelegedjek Jézus nevében?
37. Fülöp így válaszolt: Ha ezt nem csak egy rituálénak fogod fel, hanem hiszed és megvallod, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia, és bűneidből megváltód, akkor semmi akadálya! A miniszter boldogan válaszolta: Igen, hiszem és vallom!
38. Rögtön ki is szálltak a hintóból, és Fülöp bemelegítette abban a tóban.
39. Amikor kijöttek a vízből, a Szentlélek elragadta Fülöpöt arról a helyről, és a miniszter boldogan indult tovább hazafelé, mert immár megtalálta Krisztusban az üdvözítő urát.
40. Fülöp pedig Azótoszba került, és folytatta az evangélium hirdetését, míg Cézarába nem ért.

KILENCEDIK RÉSZ

1. Mindeközben Saul az öldökléstől megrészegülve kihallgatást kért a főpaptól,
2. és egy olyan felhatalmazást szeretett volna megkapni, amellyel még nagyobb lehetőséget kaphatna a keresztények üldözésében, már nem csak Jeruzsálemben, hanem Damaszkuszban is.
3. Miután megkapta, rögtön útnak is indult, és más közel járt Damaszkuszhoz, mikor hirtelen vakító fény vette körbe,
4. amely még a lova hátáról is levetette őt a földre. Egyszer csak meghallotta, hogy a fényből egy hang őt szólítja: Saul, mondd miért gyűlölsz engem ennyire kegyetlenül?
5. Saul remegve kérdezett vissza: Ki vagy te egyáltalán? Mire a hang így válaszolt: Én vagyok Jézus, akit te üldözöl!
6. De ennek most vége! Ül vissza a lovadra, és menj Damaszkuszba, ott majd küldök hozzád valakit, aki megmondja neked, hogyan tovább.
7. A Saullal lévő férfiak mindebből semmit nem értettek, csak a fényt látták, és hallottak valamit, amivel nem tudtak mit kezdeni.
8. Saul feltápászkodott, de nem látott semmit, mert megvakult. Az emberei vezették be kézenfogva Damaszkuszba.
9. Három napra bezárkózott egy házba, és étel-ital nélkül böjtölt.
10. Élt Damaszkuszban egy keresztény ember, akit Anániásnak hívtak. Az Úr megszólította őt egy látomásban:
11. Indulj el az Egyenes utcába, keresd meg Júdás házában a tarsuszi Sault, aki imádkozik és böjtöl ebben a pillanatban is.
12. Már felkészítettem őt arra, hogy érkezni fogsz, és visszaadod a látását.
13. Anániás megjegyezte: De Uram, ez nem az az ember, aki azért jött ide, hogy gyilkolja a népedet?!
14. Miért segítsz neki, hiszen ő a te ellenséged!
15. De ezt mondta neki az Úr: Indulj, és ne vitatkozz, mert őt választottam ki arra, hogy a pogánymisszió vezetője legyen, és Izrael vezetőit is hitre térítse. Éppen az ő megtérése fogja megdicsőíteni a nevemet minden ember előtt!
16. És hidd el: ő, aki eddig csak szenvedést okozott, szenvedni fog az én nevéért.
17. Anániás elindult, megkereste Saul, rátette a kezét és így imádkozott érte: Testvérem, Saul, az Úr Jézus küldött, aki megjelent neked idefelé jövet, hogy visszaadja a látásod, és hogy betöltsön téged Szentlélekkel.
18. És ebben a pillanatban visszatért Saul látása. Felkelt, és azonnal megkeresztelkedett Jézus nevében,
19. és miután evett, visszatért az ereje is.

20. Néhány napig még Damaszkuszban maradt, megismerte az ottani keresztényeket, és közben már ment is a zsidók zsinagógáiba hirdetni Jézus Krisztus evangéliumát.
21. Nem kis feltűnést keltett, hiszen mindenki arról sugdolózott körülötte teljes megdöbbenéssel és megrökönyödéssel, hogy idáig csak öldöste a keresztényeket, most meg közéjük állt.
22. De Saul minden nappal egyre bátrabb lett, olyannyira, hogy a damaszkuszi zsidók már semmit sem tudtak mondani neki Jézus evangéliumával szemben.
23. Nem kellett túl sok időnek eltelnie ahhoz, hogy beteljen a pohár náluk, ezért elhatározták, hogy rövid úton elteszik láb alól őt.
24. Saul azonban időben megtudta, mit terveznek ellene, és mivel a városkapuban ott várták a gyilkosai,
25. a keresztények éjjel a városfalon át menekítették ki őt egy kosárban.
26. Saul visszatért tehát Jeruzsálembé, és megjelent a gyülekezetben, amitől mindenki pánikba esett, hiszen ott még mindig a keresztények legnagyobb ellenségeként tartották őt számon.
27. Barnabás azonban kiállt mellette, és elkísérte őt az apostolok elé, akik előtt bizonyítást tett, hogyan találkozott Jézussal a damaszkuszi úton, és hogy miként hirdette az evangéliumot az elmúlt napokban.
28. Az apostolok nagyon megörültek mindennek, és attól kezdve Saul is közéjük tartozott.
29. Jeruzsálemben is megkezdte az evangélium hirdetését, és különösen a prozelita zsidókkal vitatkozott sokat, aminek az lett a vége, hogy azok is elhatározták, hogy megölik őt.
30. Amikor ezt megtudták a gyülekezetben, Cézareába majd Tarzuszba menekítették Sault.
31. Ettől kezdve a gyülekezetek átmenetileg megnyugodhattak, hiszen legfőbb ellenségük megtért, és a Szentlélek munkája által növekedésnek indultak.
32. Péter folyamatosan járta a gyülekezeteket, és eljutott Liddába is.
33. Elvitték ott egy Éneász nevű emberhez, aki akkor már nyolc éve feküdt egy ágyban lebénulva.
34. Péter így szólt hozzá: Éneász, a mai napon meggyógyít téged Jézus Krisztus! Kelj fel! – És a férfi felkelt.
35. Lidda és a szomszédos Sáron város lakói mind tudomást szereztek erről a csodáról, és rengetegen megtértek.
36. Joppében élt egy testvérnő, akit Tábitának hívtak. Nagyon jószívú volt, aki mindenkinek segített, akinek csak tudott.
37. Megbetegedett és meghalt.
38. Amikor eljutott Joppéba is a Liddában történt csoda híre, elküldtek Péterért, hogy elhívják, hogy támassza fel Tábitát, hiszen mindenki nagyon szerette őt.
39. Péter el is ment velük. Felvezték őt a halotthoz, és közben elmondták, mennyire jó asszony volt, és mennyi emberrel tett jót életében, akiknek nagyon hiányzik.
40. Péter akkor kiküldött mindenkit a halottas szobából, és imádkozni kezdett. Majd az imádsága után ráparancsolt a halottra: Tábita, támadj fel a halálból! Erre az asszonyba visszatért az élet, kinyitotta szemét és azonnal felült.
41. Péter talpra segítette, majd behívta az embereket.
42. El is terjedt ennek a híre pillanatok alatt egész Joppében, és sokan hittek Krisztusban ennek hatására.
43. Péter pedig néhány napig még ott maradt egy Simon nevű tímárnál.

TIZEDIK RÉSZ

1. Élt Cézareában egy Kornéliusz nevű római százados.
2. Rendes, becsületos, vallásos ember volt, rendszeresen adakozott a szegényeknek, és sokat imádkozott Istenhez.
3. Egy nap látomást látott, miközben imádkozott, és látomásában egy angyal megszólította őt:
4. Imádat meghallgatta Isten, és értékeli vallásosságodat is,
5. ezért küldd el embereidet Joppéba egy Péter nevű apostolért, mert rajta keresztül nagy ajándékot akar neked adni Istened!

6. Simon tímár tengerparti házában fogják megtalálni őt az embereid.
7. A látomás után Kornéliusz azonnal hivatott két szolgát és egy szintén vallásos katonatisztet,,
8. és útnak indította őket Joppéba az angyal utasítása szerint.
9. Mindeközben Joppében Péter visszavonult imádkozni.
10. Hosszúra nyúlt az Istennel töltött ideje, és megéhezett. Amíg terítették neki, ő is látomást látott,
11. és látomásában az égből leszállt egy hatalmas abrosz, mintha egy megterített asztal lett volna,
12. és mindenféle tisztátalan állat volt feltálalva rajta.
13. Ekkor megszólalt egy hang: Gyerünk Péter, öld és edd őket!
14. Péter azonban felkiáltott: Dehogyan eszem meg őket, tiltja a vallásom!
15. De újból megszólalt a mennyei hang: Azt mondtam, edd meg őket! Mert ha Isten utasít valamire, akkor te ne hivatkozz a vallásodra!
16. És még egyszer megismétlődött ugyanez, majd eltűnt az egész jelenés.
17. Miközben Péter megpróbálta értelmezni magában mindazt, amit látott, megérkeztek Kornéliusz emberei,
18. és hívták Pétert.
19. Péter még épp a látomásáról elmélkedett, amikor megszólította őt a Szentlélek: Három férfi jött hozzád, akik az én utasításomra érkeztek.
20. Menj le, és azonnal indulj velük, ne is próbálj meg kifogásokat találni!
21. Péter lement hozzájuk, és megkérdezte, mi járatban vannak.
22. Kornéliusz százados küldött minket – válaszolták – aki becsületes és vallásos ember, és akinek egy angyal jelent meg azzal az utasítással, hogy hívasson téged a házába.
23. Péter megvendégelte a küldötteket, és másnap útra is keltek Cézaráéba. Néhányan a gyülekezetből is elkísérték őket.
24. Másnap célba is értek, Kornéliusz pedig összegyűjtötte a rokonait, a legjobb barátait, és úgy várta őket.
25. Amikor Péter belépett az ajtón, Kornéliusz le akart borulni előtte, mintha Péter valamiféle istenség lett volna,
26. de Péter megelőzte: Eszedbe ne jusson, hiszen én csak egyszerű ember vagyok!
27. Mikor körbenézett, nagyon meglepődött, mennyi ember várta őt.
28. Így szólt hozzájuk: Minden bizonnyal tudjátok, hogy nekem mint hithű zsidónak nem is szabadna itt lennem, hiszen ez egy római ház, és a mi vallásunk tiltja, hogy közösséget vállaljunk veletek. De Isten megmutatta nekem, hogy ez mekkora ostobaság! Mert ki vagyok én, hogy elutasítsak bármit vagy bárkit, akit Isten magához fogadott!
29. Látjátok, itt vagyok, és higgyétek el, örömmel jöttem! Mit kívántok tehát tőlem?
30. Kornéliusz ekkor beszélni kezdett: négy nappal ezelőtt, amikor imádkoztam, látomást láttam, amelyben egy angyal szólított meg, és ezt mondta:
31. Kornéliusz, Isten szemében kedves vagy, és teljesíti imádságaidban elmondott kéréseidet,
32. ezért keresd meg Pétert Joppében, és hívasd magadhoz.
33. Ezért küldtem el hozzád az embereimet, és kértelek, hogy jöjj el hozzám, mert szeretnénk átvenni Istentől mindazt, amit általad akar nekünk ajándékozni.
34. Most kezdem csak megérteni, milyen hatalmas Isten szeretete! – válaszolta Péter. – Mert eddig azt hittem, csak a zsidókat szereti,
35. de miért is válogatna az emberek között származásuk szerint, hiszen minden ember teremtője és üdvözítője ő!
36. Pont ez a lényege annak az evangéliumnak, amelyet Jézus Krisztusban ajándékozott nekünk!
37. Hiszen bizonyára hallottátok ti is a názáreti Jézus Krisztus történetét, amely a Jordán partján kezdődött, amikor János bementette őt,
38. majd folytatódott azzal, hogy a Szentlélek természetfeletti hatalommal ruházta fel, amellyel hirdette Isten országát, meggyógyította és megszabadította az embereket, mert Isten munkálkodott általa.

39. Mi ott voltunk, láttuk és hallottuk mindezeket. De elfogták Jézust, és keresztre feszítve megölték.
40. Jézus azonban nem maradt a írban, hanem a harmadik napon feltámadt, ahogyan ő is megmondta előre, és megjelent nekünk is,
41. rengeteg találkozott vele a feltámadása után, együtt ettünk-ittunk,
42. majd megparancsolta nekünk, hogy hirdessük a róla szóló evangéliumot minden embernek.
43. Róla tesznek bizonyosságot az ószövetségi próféták is mind, és aki hisz őbenne, annak minden bűnét megbocsátja Isten, és benne üdvösséget nyer.
44. Miközben Péter beszélt, a Szentlélek kiáradt, és betöltötte ezeket az embereket,
45. és egyértelművé vált a Péterrel érkezett zsidó-keresztények számára is, hogy immár a pogányok számára is elérhetővé lett az üdvösség,
46. ugyanis hallották őket mennyei nyelveken imádkozni.
47. Ekkor felkiáltott Péter: Nézzétek, megtértek, betöltötte őket is a Szentlélek, akkor ugyan miért várjunk akár egyetlen percet is azzal, hogy bemelegítsük őket Jézus nevében?!
48. Meg is történt, Kornéliusz az egész háznépével, rokonságával, baráti körével, szolgálóival együtt még aznap megkeresztelkedett. Péter pedig még néhány napig ott maradt Kornéliusz házában, és együtt örültek mindannak, amit átéltek.

TIZENEGYEDIK RÉSZ

1. Mindezeknek a híre gyorsan eljutott Jeruzsálembe, és az ottani gyülekezet tagjai meglehetősen nagy fenntartásokkal fogadták a hírt, hogy már pogány emberek is Isten népéhez tartoznak.
2. Amikor visszatért Péter Jeruzsálembe, a gyülekezet elé állították, mert a Kornéliusszal történt események nagy felbolydulást keltettek a testvérek között.
3. Pogány ember házában voltál, együtt ettél vele, holott ezt nem lett volna szabad a törvényeink szerint – mondták neki.
4. Nem biztos, hogy nekünk azoknak a régi törvényeknek mindenben meg kell felelnünk – válaszolta Péter, és sorban elmondott nekik mindent a látomásától kezdve Kornéliusz bizonygátételén át egészen a Szentlélek kiáradásáig:
5. Éppen Joppében voltam, és imádkoztam, amikor látomást láttam, és a látomásomban egy megterített asztal ereszkedett le az égből egyenesen eléem.
6. Amikor közelebből megnéztem, mindenféle olyan állatot láttam rajta, amely a mi törvényeink szerint tisztátalannak számítottak.
7. De meghallottam egy mennyei hangot, amely azt mondta nekem: Öld és edd őket, Péter!
8. Elhíhetitek, minden porcikám lázadt és tiltakozott ez ellen. Felkiáltottam: Uram, én egész életemben tartózkodtam minden tisztátalannak tartott ételtől, nem kívánhatod ezt tőlem éppen te!
9. De a hang így válaszolt nekem: Meg kellene tanulnod, hogy nem vallásos törvényeknek kell szolgálai módon engedelmességednek, hanem nekem! És ha én azt mondom, hogy tedd, akkor tedd, és ne vitatkozz velem! Én döntöttem úgy, hogy mostantól kezdve másképp kell viszonyulnod dolgokhoz, mint eddig – ehhez az ételhez éppúgy, mint azokhoz az emberekhez, akik nem zsidó származásúak.
10. És mindez még egyszer megismétlődött, mielőtt véget ért volna a látomás.
11. És abban a pillanatban megérkeztek Kornéliusz emberei, akiket Cézáréából küldtek értem. Pontosan erre készített fel engem Isten látomásban, hiszen gondolhatjátok, hogy ha mindez nem történik meg, szóba se álltam volna velük.
12. Nekem azonban a Szentlélek mondta, hogy menjek velük, mert immár nincs különbség zsidó és nem zsidó ember között Isten szemében. Ráadásul az ottani gyülekezetből hatan úgy döntöttek, hogy elkísérnek.
13. Amikor megérkeztünk, képzeljétek el, ez a római Kornéliusz, aki egyébként kifejezetten vallásos életet élt, bizonyosságot tett arról, hogyan szólította meg őt is Isten látomásban, azzal

a határozott utasítással, hogy keressen meg engem és hívasson magához. Nyilván neki sem volt ez egyszerű, hiszen tudhatta, hogy elvileg be sem léphetek a házába.

14. De Isten készítette elő mindezeket az eseményeket, mindkét oldalon, mert hiszem, hogy pontosan az volt a célja, hogy mi zsidók is, és a rómaiak is megértésük, hogy Isten kiterjesztette Krisztusban az üdvösség határait, és Isten népébe már nem származás alapján lehet beletartozni, hanem megtérés által.
15. Amikor hirdettem nekik Jézust, akkor kiáradt a Szentlélek, betöltötte őket is, láttuk ennek egyértelmű bizonyítékát is, hiszen ők is nyelveken szóltak, éppúgy, mint ahogy velünk történt pünkösdkor.
16. Eszembe is jutott az, amit Jézus mondott nekünk, hogy János vízzel keresztelte az embereket a bűneik bocsánatára, ti azonban a Szentlélek valóságos közösségébe merítetek be majd őket.
17. Mindezek után ha valakivel ugyanazok a dolgok történnek a hite által, mint velünk, ugyanazt élük át, ugyanarról tesznek bizonyosságot, mint mi, akkor hogyan tehetnének különbséget közöttünk és köztük csak azért, mert más a származásunk? Nem lehetünk Isten munkájának akadályai!
18. Amikor mindezeket végighallgatták és megértették, akkor az egész gyülekezet felszabadult dicsőítésbe kezdett, mert világos lett számukra, hogy eljött az az idő, amikor minden ember számára lehetővé vált az Istenhez való megtérés.
19. Azok a hívők, akik az István halála után támadt keresztényüldözés miatt szétszóródtak az országban, elvitték az evangéliumot Fóníciába, Ciprusba, Antiókhia, de egészen eddig csak a zsidók felé hirdették az evangéliumot.
20. Néhányan voltak csak olyanok közöttük, akik nem zsidó származásúaknak is prédikáltak Jézusról.
21. Isten megáldotta őket, és sokan megtértek általuk a pogányok közül.
22. Ezek az információk is visszajutottak Jeruzsálembe, ezért a gyülekezet úgy döntött, kiküldi Barnabást Antiókhia, hogy tájékozódjon az ott folyó dolgokról.
23. Amikor Barnabás megérkezett, és látta, mennyien tértek meg és hogy növekszik a gyülekezet a pogányokból lett keresztényekkel, nagyon boldog volt, és velük együtt dicsőítette az Urat.
24. A Szentlélekkel betöltekezve örömmel szolgált közöttünk, vállalva velük a közösséget, tanította és bátorította őket, így az alatt a rövid idő alatt, amit ott töltött, még erőteljesebben elkezdett nőni az antiókhiai gyülekezet.
25. Barnabás onnan Tarsuszba utazott, hogy felkeresse Saul, akit oda menekítettek, hogy óvják az életét. Amikor megtalálta, magával vitte őt, vissza Antiókhia.
26. Ezután egy teljes éven keresztül együtt dolgoztak az antiókhiai gyülekezet építésén, és ez az időszak nagyon jelentős növekedést hozott a gyülekezet életében. Egyébként ez volt az a város, ahol a „keresztény” kifejezést először használták Krisztus követőire, innen terjedt el aztán az egész világon. (A keresztény szó szerinti jelentése? Krisztusi, olyan, mint Krisztus.)
27. Ebben az időben történt, hogy próféták érkeztek Jeruzsálemből az antiókhiai gyülekezetbe,
28. és az egyikük, egy Agabosz nevű, megprófétálta, hogy nagy éhínség lesz a közeljövőben azon a környéken. Ez be is következett Klaudiusz idejében.
29. Az antiókhiai gyülekezet tagjai pedig gyűjtést hirdettek a jeruzsálemi gyülekezet részére,
30. és adományokat el is küldték Barnabással és Saullal.

TIZENKETTEDIK RÉSZ

1. Ebben az időszakban Heródes király kezdte üldözni a keresztényeket.
2. Elfogatta Jakabot, János testvérét, aki a Jeruzsálemi gyülekezet egyik vezetője volt, és kivégeztette.
3. Amikor látta, hogy a zsidóknak ez tetszik, hogy ezzel megvásárolja a lojalitásukat, még intenzívebben folytatta a keresztényüldözést, és letartóztatta Pétert is. Akkor éppen húsvét volt.

4. Bebörtönözte, és egy 16 fős katonai különítményt rendelt az őrizetére, mivel az ünnep nem volt alkalmas a nyilvános kivégzésre, de biztosítani akarta, hogy nem szökik meg, és az ünnep után majd elítélhető.
5. Péter tehát börtönben volt, a gyülekezete viszont erőteljesen imádkozott és harcolt érte szellemben.
6. Az ünnep végén, Péter tárgyalásának előéjszakáján Péter két börtönőrhez láncolva aludt a cellájában, és az ajtóban is őrk strázsáltak.
7. Egyszerre csak ragyogás töltötte be a cellát, és egy angyal jelent meg. Felébresztette Pétert, és így szólt hozzá: Itt az idő, indulnod kell haza! Ebben a pillanatban a bilincsek egyszerűen a földre hulltak a kezéről és a lábáról.
8. Öltözz és kövess engem! – siettette őt az angyal.
9. Péter úgy indult el az angyal után, mint aki nem tudja, hogy mindez valóság vagy csak álmódja az egészet.
10. Úgy sétáltak át az őrk között, mintha láthatatlanok lettek volna, és egyszerűen kísértáltak a börtönépületből. Az utolsó ajtó is magától nyílt ki előttük, és Péter szinte egy pillanat alatt az utcán találta magát szabadon. Még fel sem ocsúdott meglepetéséből, de mire körbenézett, az angyal, aki kiszabadította, már sehol sem volt.
11. Ekkor eszmélt rá Péter, hogy mindezt nem álmódja, hanem ez a valóság, és Isten küldött egy angyalt az ő szabadítására.
12. Miután összeszedte magát, Mária házához sietett, mert tudta, hogy a gyülekezet egy nagy része ott imádkozik érte.
13. Amikor bezörgetett, egy Rodé nevű cselédlány lesett ki, hogy ki az,
14. és amikor meglátta Pétert, örömeiben elfelejtette kinyitni a kaput, mert azonnal visszarahant a házba, hogy mindenkinek elmondja, hogy Péter kiszabadult.
15. Az odabent imádkozóknak ez túl váratlan esemény lehetett, mert egyszerűen nem akarták elhinni neki, hiába bizonygatta a lány, hogy tényleg Péter érkezett meg.
16. Péter, mivel hiába várta, hogy beengedjék, tovább zörgetett, mire kitudult mindenki, hogy lássa ki az, és amikor kinyílt a kapu végre, és besétált Péter, nem akartak hinni a szemüknek.
17. Péter leintette a hirtelen keletkezett örömteli zsihogást, és csöndet kért, hogy elmesélhessen mindent pontosan úgy, ahogyan történt mindarról, hogyan szabadította őt ki Isten angyala a börtönből.
18. Amikor megvirradt, az őrk felfedezték, hogy Péter eltűnt, és egészen egyszerűen fogalmuk sem volt, mi történhetett, és hova lett Péter.
19. Heródes megpróbálta felkutatni, de nem járt sikerrel, ezért bosszúját az őrségen vezette le, és minden katonát bebörtönzött, majd visszavonult a Cézareában lévő birtokára.
20. Heródes nagyon utálta a tírusziakat és a szidóniakat. De azok egymással szövetkezve mégis eljöttek hozzá, és mielőtt elé járultak volna, lefizették Blásztuszt, a király pénzügyminiszterét, hogy járjon közben az érdekükben. Szerettek volna egy számukra előnyös szövetséget kötni, mert a tartományukat a király gabonakészletéből kellett eltartaniuk.
21. Kitérték az időpontját annak, amikor Heródes fogadta őket. Felvette királyi ruháját, és egy hatalmas trónról intézte a beszédét a megjelentekhez.
22. A megjelentek pedig, akiknek szükségük volt erre a szövetségre, így kiáltottak: Istenként tiszteljük ezután Heródest!
23. Isten ítélő angyala azonban azonnal lesújtott Heródesre, mivel ember létére volt képe istenként imádatni saját magát, és férgek emésztették őt halálra.
24. A Krisztusról szóló evangélium pedig tovább terjedt, sok gyümölcsöt teremve.
25. Barnabás és Saul pedig befejezve szolgálatukat visszatértek Jeruzsálembe, és magukkal vitték János Márkot is.

TIZENNEGYEDIK RÉSZ

1. Pál és Barnabás Ikónumban is hirdették Krisztust, és mind a zsidó származásúak, mind a görögök közül sokan tértek meg.
2. Ekkor azok a zsidók, akik elutasították Krisztust, elkezdtek összeszövetkezni azokkal a pogányokkal, akik szintén elutasították az evangéliumot – lám, a közös ellenség baráttá teszi azokat, akik egyébként szintén ellenségei egymásnak, és a zsidóknak arra volt eszük, hogy a saját törvényeiket is átlépjék azért, hogy az isten törvénye ellen lázadjanak.
3. Az apostoloknak azonban volt idejük arra, hogy prédikáljanak és tanítsanak, és rengeteg természetfeletti csoda kísérte a Krisztusról szóló bizonyágtételüket, ami miatt sokan tértek meg.
4. Az evangélium városi mértékű meghasonlást eredményezett, az egész lakosság felbolydult, és az egyik fele elfogadta az evangéliumot, a másik fele mereven elutasította.
5. Ekkor a város világi vezetősége, összefogva a zsinagóga vezetőivel eldöntötték, hogy meglincseltetik Pált és Barnabást.

6-7. Ők azonban időben értesültek minderről, és elhagyták a várost, és Likónia tartományába mentek prédikálni, Lisztrába és Derbébe, és ott hirdették az evangéliumot.

8. Lisztrában élt egy mozgássérült ember, aki sántán született, és soha életében nem tudott lábra állni.
9. Ő is ott volt, amikor Pál Krisztusról prédikált. Pál észrevette őt, és azonnal látta rajta, hogy a szívében már befogadta a Krisztusról szóló evangéliumot, ezért mindenki előtt megszólította őt:
10. Sánta ember, állj a lábadra, és ezután járj egyenesen, mert Krisztus meggyógyított téged! Ez az ember egy pillanatig sem várt, felugrott, és a lába azon nyomban meggyógyult.
11. Azok, akik látták mindezt, erre kiabálni kezdtek: az Istenek jöttek el hozzánk emberi alakban!
12. Barnabást azonnal kikiáltották Zeusznak, Pált pedig Hermésznek, mert úgy látták, ő a szónok és a hírvivő.
13. Zeusz papjai pedig, mivel a templomuk épp ott volt a környéken, már készítették is a bikát, hogy levágják, és így áldozzanak a megtestesül isteneknek.
14. Amikor mindezt látták az apostolok, a hajukat tépték a nép ostobasága láttán, és megpróbálták menteni a menthetőt:
15. Azonnal hagyjátok abba ezt az ostobaságot! Nem vagyunk mi istenek, főleg nem Zeusz meg Hermész! Hozzátok hasonló egyszerű emberek vagyunk, akik a Jézus Krisztusról szóló evangéliumot hirdetjük közöttetek! Nem mi gyógyítottuk meg ezt az embert, hanem az Isten Fia, akiről beszéltünk nektek! Pont azért jöttünk hozzátok, hogy ebből az elvakult és ostoba vallásosságból megtérjeteek végre teremtetekhez!
16. Egészen idáig elnézte, hogy minden nép kitalált magának megannyi hiábavaló vallást és istent,
17. nem mintha nem mondta volna el világosan, hogy mindez bálványimádás, mert csak egyetlen igaz Isten létezik, aki gondot visel az emberekről, és ez Ő maga – de nem vettétek figyelembe. Most azonban hagyjátok abba ezt a vallásos pogányságot, és térjeteek meg Krisztus által Istenhez!
18. Mindezek ellenére elég nehéz volt meggyőzni a felhergelődött tömeget arról, hogy felejtsek el az áldozataikat, és ne Zeuszon gondolkodjanak, hanem Krisztuson.
19. Nem sokkal később azonban Antiókhiaából és Ikónumból érkezett fanatikus zsidók érkeztek a városba, akiknek sikerült teljesen áthangolniuk a tömeget, olyannyira, hogy meglincselték Pált, és miután agyonkövezték, kivonszolták a testét a városon kívülre, mivel azt hitték, hogy meg is halt.
20. A tanítványok azonban rátaláltak, imádkoztak érte, és Pál fel is kelt, és azonnal vissza is indult a városba – az ott lakók nem kis megdöbbenésére. A következő nap azonban útnak indult Barnabással Derbébe.

21. Miután ott is hirdették az evangéliumot, aminek a hatására rengetegen meg is tértek, visszatértek Lisztrába, Ikónumba és Antiókiába.
22. Megkeresték azokat, akik előző látogatásaik alkalmával tértek meg, tanították és bátorították őket, és felkészítették őket arra, hogy minden körülmények között hűségesen és bátran ki tudjanak állni Krisztus mellett, mert a hitük miatt sok nyomorúságon kell még keresztül menniük. De megértették, hogy Istent dicsőítik meg mindezzel.
23. Nagyon tudatosan elkezdtek felépíteni a helyi gyülekezeteket, presbitereket jelöltek ki a gyülekezetek élére, akikért imádkoztak, és akiket felhatalmazva szolgálatba állítottak.
24. Folytatták útjukat Pizídián keresztül Pamfíliáig,
25. hirdették az evangéliumot Pergében, majd Attáliában is.
26. Végül visszatértek Antiókiába, ahonnan a gyülekezet kiküldte őket erre a missziós útra.

27-28. Össze is hívták az egész gyülekezetet, hogy meghallgassák, hogyan munkálkodott Isten a pogányok között, és milyen hatalmas ereje van Krisztus evangéliumának a világban.

TIZENÖTÖDIK RÉSZ

1. Az antiókhiai gyülekezet pogányokból megtért gyülekezet volt, de elég sok zsidó származású keresztény jött át hozzájuk addigra Jeruzsálemből. Ezek a keresztények elkezdtek a saját zsidó szokásaikat tanítani a gyülekezetben, mondván hogy a megtérés jó dolog, de azt ki kell egészíteni a mózesi törvények megtartásával.
2. Mivel Pálnak és Barnabásnak egyre több konfliktusa volt ezekkel a keresztényekkel az ilyen tanításaik miatt, a gyülekezet elhatározta, hogy felküldik őket Jeruzsálembe az apostolok elé, hogy hozzanak valamiféle olyan konszenzust, amely minden gyülekezetben iránymutató lesz ezekben a vitás kérdésekben.
3. Útnak is indultak, és útközben minden városban megálltak az akkor még zsidó többségű gyülekezetekben, és mindenütt beszámoltak arról, hogy mekkora missziómunkát végzett Isten a pogányok között. Ezzel egyre több gyülekezetet állítottak maguk mellé, és természetesen nagy bátorítást jelentett mindez minden hívő számára.
4. Amikor megérkeztek Jeruzsálembe, a gyülekezet vezetői nagy örömmel fogadták őket, és még nagyobb örömmel hallgatták végig bizonyágtételüket a pogánymisszió sikerességéről.
5. Azonban volt egy kemény mag a jeruzsálemi gyülekezetben, akik főképp olyanokból álltak, akik megtérésük előtt a farizeus pártba tartoztak, és az ottani mentalitásukat még nem tudták levetkőzni, és elkezdtek amellett érvelni, hogy mindez nagyon szép, de ha már a pogányokat is be kell fogadniuk Isten országába, legalább kötelezni kellene őket arra, hogy a mózesi törvényeket tartsák meg. (Mivel ők még mindig tartották őket, ki meggyőződésből, ki csak formalitásból.)
6. Összegyűltek tehát az apostolok és a presbiterek, hogy döntést hozzanak ebben az ügyben.
7. Amikor a vita kezdett elfajulni, Péter, mint rangidős vezető szót kért, és így szólt a tanácshoz: Emlékezzetek rá, hogy én voltam az első keresztény, aki egy római embert Krisztushoz vezettem.
8. Isten pedig egyértelműen igazolta, hogy immár a pogányokra is kiterjedt az Isten országa, hiszen ők is megkapták a Szentlélek ajándékát, éppúgy, mint nekünk.
9. Azóta nincs közöttünk semmiféle különbség Isten szemében, ugyanúgy gyermekei vagyunk, ha zsidó származásúak vagyunk, mint azok, akik nem azok. Mert Krisztusban nem a származásunk alapján tartozunk Istenhez, hanem a hitünk alapján.
10. Hadd kérdezzem meg tehát tőletek őszintén: ugyan miért akartok olyan zsidó törvényeket bevasalni azokon, akik még Mózesről sem hallottak, amiket ráadásul egyikünk sem tudott soha maradéktalanul betartani, ráadásul Krisztus urunk hatályon kívül is helyezett?!
11. Mikor értitek meg végre, hogy nem a cselekedeteink alapján üdvözülünk, mint az ószövetségi időkben, hanem a hitünk alapján! Ehhez pedig az Istennel való közösség és a neki való engedelmesség kell, nem vallásos ceremóniák betartása.

12. Erre elcsendesedett az egész vezetőség, mert érezték, hogy Péter érveivel nem lehet tovább vitatkozni. Inkább újból meghallgatták Pált és Barnabást, akik részletesen beszámoltak mindarról, amit Isten a pogányok között végzett általuk.
13. Miután befejezték, Jakab kért szót:
14. Péter elmondta hogyan nyitotta meg Isten az Isten országának kapuit a pogányok felé is.
15. Emlékeztetek a régi próféciaakra, mert pontosan erről beszéltek:
16. „Ezután visszatérek, és felépítem Dávid nemzetségének uralmát, helyreállítom Isten népének tekintélyét,

17-18. és mindenki megtalál majd engem, még a pogányok is megtérnek, akik hisznek beszédemnek. Maga Isten fogja mindezeket beteljesíteni, amikor eljön mindennek az ideje.”

19. Mindez most történik meg a szemünk láttára! Épen ezért ne akarjuk zsidó vallásúvá tenni azokat, akik épp csak megtértek Istenhez Krisztus által, mert nem ez a dolgunk!
20. Tartsák meg a három leglényegesebb törvényt, hogy ne vegyenek részt semmiféle pogány szertartásban, mert az bálványimádás, hagyjanak fel mindenféle olyan szexuális dologgal, ami az eddigi életükbe beléfért, a bibliai tanítással azonban ellenkezik, és tartózkodjanak a vértől illetve a dögevéstől.
21. A mózesi törvényeket pedig hagyjuk meg a zsidó vallásúaknak, ha ők az alapján akarnak Istennek megfelelni, akinek pedig közülünk is akár arra lenne igénye, megtalálja őket minden szombaton, bármelyik zsinagógában.
22. Miután mindenben egyetértettek, és a vitát lezárták, megbízták Júdást és Szilászt, hogy kísérjék vissza Pált és Barnabást Antiókhiaába, mint a jeruzsálemi gyülekezet vezetőségének tagjai, hogy jelenlétüket nyomatékosítsák mindenki előtt az apostoli tanács végzését.
23. Ezt a levelet küldték el velük:

„Antiókhiai, síriai és ciliciabeli gyülekezetek! Drága testvéreink Krisztusban! Köszöntenek benneteket a jeruzsálemi gyülekezet apostolai és presbiterei.

24. Értesültünk azokról a teológiai vitákról, amelyek közöttetek felütötték a fejét, és amelyeket éppen Jeruzselemből hozzátok érkezett testvérek szítottak fel – ezért szeretnénk tudatni veletek, hogy nem mi adtunk nekik erre megbízást.

25-27. Mindettől függetlenül megvitattuk a felmerült problémákat, és elküldtük hozzátok gyülekezetünk vezetői közül ezt a két embert, akik nagyszerű testvérek és kipróbált presbiterek, hogy élő szóban is számoljanak be mindarról, amit ebben a levélben is megerősítünk előttetek.

28. Isten előtt tanácskozva ugyanis a Szentlélek meggyőzött bennünket arról, hogy semmiféle zsidó ceremóniális törvényre nincs jogunk kötelezni benneteket, értelme se lenne,
29. mindösszesen azt várjuk el tőletek, hogy ne vegyetek részt semmiféle pogány szertartásban, mert az bálványimádás, hagyjatok fel mindenféle olyan szexuális dologgal, ami az eddigi életetekbe beléfért, a bibliai tanítással azonban ellenkezik, és tartózkodjatok a vér és a dögevésétől.

Isten áldjon meg benneteket!”

30. Meg is érkeztek Antiókhiaába, ahol összehívták a gyülekezetet és felolvasták a levelet.
31. Mindenki megörült a bátorításnak és a világos útmutatásnak.
32. Júdás és Szilász, akik maguk is próféták voltak, ezen kívül is bátorították és tanították a gyülekezetet.
33. Ott is maradtak néhány napig, majd a gyülekezet haza bocsátotta őket,

34. bár Szilász annyira jól érezte magát ott, hogy nem tért vissza Jeruzsálembe, hanem Antiókiában maradt.
35. Pál és Barnabás pedig tovább folytatta gyülekezetépítő munkáját közöttük.

TIZENHATODIK RÉSZ

1. Misszióútja során Pál eljutott újra Derbébe és Lisztrába. Volt ott egy Timóteus nevű tanítvány, egy zsidó származású anyának és egy görög apának a gyermeke.
2. Mindenki nagyon dicsérte ezt a fiatalembert a liztrai és ikónumi gyülekezetben.
3. Pál szerette volna magával vinni őt, hogy személyesen taníthassa, mert már akkor látta, hogy gyülekezeti vezető lesz ebből az ifjúból. Hogy a zsidó származású keresztények se tudjanak belekötni Timóteusba, hiszen valóban fiatal volt, Pál körülméltette őt.
4. Maga mellé vette tehát, és együtt járták a gyülekezeteket, hogy mindenütt átadják a jeruzsálemi zsinaton hozott határozatokat.
5. A gyülekezetek pedig folyamatosan növekedtek és erősödtek.

6-7. Szerettek volna olyan helyekre is eljutni, ahol azelőtt még nem hirdették az evangéliumot, ázsiába, Bitínia felé, de a Szentlélek nem engedte őket, mert még nem érkezett el az ideje. Ezért Frígia és Galácia felé vették az útjukat,

8. és Mízián át eljutottak egészen Troászig.
9. Egy éjjel, miközben Pál imádkozott, látomást látott, és egy macedón férfi szólította meg őt, mondván, hogy induljon útnak, mert most ott van rá szükség.
10. Isten üzenete volt ez, amelyből megértették, miért nem mehettek Ázsia felé: most Európába küldte őket Isten, hogy oda vigyék el az evangéliumot. Ekkor csatlakoztam én is Pálhoz, Timóteushoz és Szilászhoz.
11. Troászból azonnal útra keltünk, és egyenesen Szamotrákéba mentünk, onnan másnap Neápolisba,
12. onnan pedig Filippibe, amely Macedónia első teljesen római települése volt.
13. Szombaton kimentünk a városkapun kívülre, ahol állítólag imádkozni szoktak a hívők. Amikor összegyűlt egy kisebb tömeg, amely főleg asszonyokból állt, hirdetni kezdtük a Krisztus evangéliumát.
14. Egy Lídia nevű vallásos asszony, és egy thiatírából való kereskedő is nagyon figyelt az igehirdetésre,
15. és utána rögtön be is merítkezett egész családjával együtt. Ráadásul még a házába is befogadott bennünket.
16. Egy alkalommal szintén ott ezen a helyen jártunk, amikor egy fiatal cseléd lány jött velünk szembe, akiről már tudtuk, hogy egy démon lakott a testében, aki megmondta a jövőt, és ezzel az okkult tevékenységgel nagy hasznot hozott a gazdáinak.
17. Amikor meglátott bennünket, rögtön elkezdett kiabálni, hogy ezek a Mindenható Isten szolgálói, akik az üdvösséget hirdetik nektek.
18. Ezt minden alkalommal eljátszotta, amikor találkoztunk, és bár igazat mondott, Pált nagyon bosszantotta a lányban lakozó démon. Ezért a következő alkalommal szembefordult a lánnyal, és ráparancsolt a lányban lakozó démonra: Parancsolom neked Jézus Krisztus nevében, hogy azonnal hagyd el ezt a lányt! És a lány azon nyomban meg is szabadult.
19. Mikor kiderült, hogy ezzel együtt a lány jövőmondó képessége is elveszett, a lány felbőszült urai, akik emiatt elestek az anyagi haszontól, azonnal elfogatták Pált és Szilászt,
20. és a városi bíróság elé vezették őket, mondván, hogy ezek az emberek felfordulást szítanak a városban.
21. Megvádolták őket azzal, hogy zsidó szokásaikat akarnak ráerőltetni a rómaiakra.

22. Mivel előg nagy csődületet sikerült támasztaniuk, a város vezetősége félve a felhergelt tömegtől nyilvánosan megkorbácsoltatta őket,
23. majd börtönbe záratta mindkettőjüket.
24. Szigorú őrséget állítottak feléjük, sőt, még kalodába is zárták őket, hogy semmi esélyük ne lehessen arra, hogy megszökjenek.
25. Pál és Szilász azonban nem törtek össze, hanem még éjfélkor is csak imádkoztak és dicsőítették Istent ott a börtönben, az összes többi fogoly füle hallatára.
26. Egyszerre csak nagy földrengés támadt, a börtönajtók kiszakadtak a helyükről, és a bilincsek és azonnal lehulltak róluk.
27. Amikor a börtönparancsnok felébredt álmából, és látta, hogy az ajtók kiszakadtak a helyükről, azt gondolta, hogy minden rab megszökött, ami miatt őt kegyetlenül meg fogják büntetni, ezért inkább öngyilkos akart lenni.
28. Pál azonban rákiáltott, hogy nehogy kárt tegyen magában, hiszen senki nem szökött meg.
29. Erre ez az ember még jobban megdöbbsent, és remegve borult le Pál és Szilász elé,
30. majd ő maga vezette ki őket a börtönből.
31. Mielőtt elváltak volna, megkérdezte: mit tegyek, hogy üdvözüljek? Ők pedig így válaszoltak: Csak higgy Jézus Krisztusban, ennyi elég, és meglátod, még a családod is megtér általad!
32. El is mentek a börtönparancsnok házába, és hirdették ott az evangéliumot.
33. Ő pedig miután egész családjával együtt azonnal meg is keresztelkedett, mindennel ellátta őket,
34. kimosta a sebeiket és vacsorát adott nekik. Nagy boldogság töltötte be azt a házat, mert Isten meglátogatta és újjá teremtette őket azon az éjszakán.
35. Másnap reggel a város vezetősége elküldte a határozatát, miszerint szabadon lehet bocsátani őket, így a börtönőrnek sem lett semmi baja mindabból, ami éjszaka történt.
36. Nagy örömmel újságolta el Pálnak és Szilásznak, hogy immár hivatalosan is szabadok.
37. Pál azonban nem kis meglepetésre ezt mondta a törvényszolgáknak: Nyilvánosan megaláztatok, megvertetek és bebörtönöztetek bennünket, mindenféle tárgyalás és jogos ítélet nélkül, törvénytelenül, holott mi magunk is római állampolgárok vagyunk. Mindezek után pedig azt szeretnétek, hogy osonjunk ki egy hátsó kapun a városból, mintha valóban bűnösök lennénk bármiben is! Hát nem! Mivel jogtalanul jártak el velünk szemben, és sárba tiporták nem csak a mi jogainkat, hanem a római törvényeket is, hozzák helyre hibájukat, és nyilvánosan rehabilitáljanak a város előtt minket, mert nem akarjuk, hogy Krisztus szolgáit valamiféle bűnözőkként lássa bárki is ebben a városban!
38. A törvényszolgák átadták ezt az üzenetet a városi vezetőségnek, akik teljesen megdöbbsentek, mert az az eshetőség álmukban sem jutott volna eszükbe, hogy ezek az emberek teljes jogú római állampolgárok.
39. Nagyon megijedtek az esetleges következményektől, ezért mindent úgy tettek, ahogy Pál kérte tőlük: bocsánatot kértek, és nyilvánosan rehabilitálták őket az egész város előtt.
40. Ezek után visszatértek hozzánk Lídia házába, ahol vártunk rájuk, és miután még bátorították az ott lévő keresztényeket, tovább indultak onnan. Én pedig itt maradtam.

TIZENHETEDIK RÉSZ

Miután áthaladtak Amfipoliszon és Apollónián, Thesszalonikába értek, ahol zsidó zsinagóga is működött.

2. Pál szokása szerint először náluk kezdte az evangélium hirdetését, és három szombaton át vitatkozott velük az ószövetségi Írások alapján.
3. Világosan bebizonyította, hogy az ószövetségi próféciaik mind Jézusról szólnak, akinek szenvednie kellett és aki feltámadt a halálból.
4. Jónéhány zsidó megtért, és a görögök közül is sokan csatlakoztak Krisztushoz.

5. Ez persze azonnal irigységgel és féltékenységgel töltötte el a zsinagóga vezetőit, ezért felbéreltek néhány piaci csavargót, hogy támasszanak csődületet, és lincseljék meg Pált és társait.

6-7. Egy Jázon nevű ember házához tódultak, mert úgy tudták, hogy ott vannak Pálék, de amikor nem találták ott őket, ezt a szerencsétlen Jázont hurcolták a városi tanács elé, és azzal vádolták, hogy befogadta a császár és a város ellenségeit, akik valamiféle Jézust tartanak uruknak, és nem a Rómát.

8. Elég rendesen felhergelték ezzel az egész tömeget,
9. de Jázonért többen is kezességet vállaltak, így végül szabadon engedték őt és testvéreit.
10. Pál és Szilász még aznap este tovább is ment onnan Béreaába. Ott is a zsinagógában kezdték az evangélium hirdetését.
11. Az itt élő zsidók sokkal normálisabbak voltak, mint a thesszalónikaiak, és nyitott szívvel hallgatták Pál tanítását, és mindent alaposan és becsületesen meg is vizsgáltak az Írások alapján.
12. Sokan be is fogadták az evangéliumot, nem is csak a zsidók közül, hanem a város vezetőségének tagjai közül is.
13. De amint eljutott ennek a híre Thesszalónikába, az ottani zsidók azonnal útra keltek Béreaába, hogy ott is aláássák Pál munkáját, és ellene hangolják a város lakóit.
14. A gyülekezet ekkor továbbküldte Pált a tengerparti városok felé, Szilász és Timóteus azonban ott maradtak.
15. Pált elkísérték egészen Athénig, majd visszatértek azzal a határozott utasítással, hogy a munkatársai is induljanak utána.
16. Miközben Pál Athénben várta a többieket, rengeteget bosszankodott a városban minden utcasarkon hemzsegő bálványok miatt.
17. Minden nap ott volt a zsinagógákban és a városi piacon is, és hirdette az evangéliumot.
18. Vitába szállt vele néhány sztoikus és epikureus filozófus is, akik sehogy se tudták megérteni azt az egyszerű evangéliumot, amelyet Pál hirdetett.

19-21. Ekkor meghívták őt az Aeropágoszra, mivel az volt Athénben a filozófusok legkedveltebb találkozó helye, hogy részletesen fejtse ki tanításának lényegét.

22. Pál akkor kiállt az Aeropágosz közepére, és így szólt: Athéniaiak! Látom, ti nagyon komolyan keresitek az Istent, hiszen ennyi istenszobrot sehol nem láttam egy helyen, mint itt. Mióta itt vagyok, meggyőződtem arról, hogy szívetekből szomjaztok az igazság után, csak eddig nem találtatok rá.
23. Nos, egy helyen találtam egy oltárt, amelyre az volt írva: „Az ismeretlen Istennek”. Nos én róla szeretnék beszélni nektek, akit úgy tiszteltek, hogy valójában semmit sem tudtok róla.
24. Mert az él ő Isten, aki a világmindenséget teremtette, nem szorul arra, hogy mindenféle szobrot mintázzatok róla, és azokat tiszteljétek.
25. Nem kell kiszolgálni őt, hiszen ha valóban Isten, akkor nincs hiánya semmiben, főleg nem abban, amit mi, gyarló teremtményei tudnánk megadni neki, hogy boldog és elégedett legyen.
26. Minden népet ő teremtett, és minden ember szívébe beleoltotta azt a vágyat, hogy kutassa őt, hogy akarja megismerni őt, bár mindenki a saját maga útján indul el erre az útra.
27. De Isten megismerhető. Különbözően nem lenne értelme istenségének, amelyet mi emberek csak a vele való kapcsolatban tudunk megérteni és valóságosként elfogadni.
28. Mindannyian az Istennel való kapcsolatra születünk, még a ti költőitek is erről szavalnak.
29. Mivel tehát Isten teremtett bennünket, nem nekünk kellene mindenféle isteneket teremtenünk magunknak, hiszen ez pontosan az istenhitünket semmisítené meg.

30. Egészen eddig Isten elnézte azokat az emberi próbálkozásokat, amelyek az ő megismerésére és megértésére irányultak, de mivel ezek amúgy sem jártak sikerrel, úgy döntött, hogy nagyon egyszerűvé teszi a hozzá vezető utat.
31. Ezért küldte el egyszülött Fiát, hogy rajta keresztül mindenki megismerhesse az élő és teremtő Istent, és megtérhessen hozzá. Krisztusban megítélte Isten minden ember bűnét, amiatt kellett neki meghalnia a golgotai kereszten, de igazolta is istenségét azáltal, hogy harmadnapra feltámasztotta őt a halálból.
32. Amikor Pál ehhez a ponthoz ért, többen elkezdtek gúnyolódni, a feltámadást ugyanis már nem tudták megemészteni.
33. Pál nem látta értelmét a további vitának, ezért otthagyta őket,
34. de néhányan utána siettek, és megtértek. Közöttük volt egy filozófus is, Dioníziosz, valamint egy Damarisz nevű asszony.

TIZENNYOLCADIK RÉSZ

1. Ezek után Pál tovább indult Athénből Korintusba.
2. Ott találkozott egy házaspárral, Akvillával és Priszcellával, akik pontuszi származású zsidók voltak, és Rómából menekültek el, mivel Klaudiusz császár ott is elkezdte üldözni a keresztényeket.
3. Ők is sátorkészítők voltak, és mivel Pálnak is ez volt a világi szakmája, csatlakozott hozzájuk.
4. Hétköznap dolgozott, szombatonként pedig a zsinagógákban hirdette Krisztus evangéliumát.
5. Amikor Szilász és Timóteus utolérte Pált Korintusban, ő már hatalmas lendülettel végezte a tanítói munkát – jól jött tehát a segítség.
6. A zsidók azonban ott se fogadták el a Krisztusról szóló bizonyágtételt, ezért Pálnak elege lett a zsidók győzködéséből, és elhatározta, hogy ezután a pogányok felé fogja hirdetni az evangéliumot.
7. Egy Titiusz Jusztusz nevű görög férfi házát bérelte ki a zsinagóga mellett.
8. Kriszpusz, aki a zsinagóga vezetője volt, elfogadta Krisztust megváltójának, és be is merítkezett, és a korintusi görögök közül is sokan hittek.
9. Az Úr egy virrasztással töltött éjszakán megszólította Pált, és bátorította őt: Ne add fel, hanem folytasd az evangélium hirdetését és tanítását ebben a városban,
10. és én megvédelek, mert nagy tervem van ezzel a várossal.
11. Pál ezek után Korintusban maradt még másfél évig.
12. Amikor Gallió lett Akhája helytartója, a zsidók rátámadtak Pálra, és a bíróságra cibálták, és ott vádolni kezdték:
13. Ez az ember lázadást szít, és feltüzeli a város lakóit, hogy törvénytelen módon ééjlik a vallási életüket!
14. Gallió azonban beléjük fojtotta a szót: Ide figyeljete! Ha valami törvénybe ütköző dologban jöttök vádaskodni, komolyan veszlek benneteket, de a vallási veszekedéseitekre nem vagyok kíváncsi!
15. Azt intézzétek el magatok között!
16. Ezek után pedig egyszerűen kipenderítette őket a bíróságról.
17. Ekkor a felbujtott tömeg megragadta Szószthenészt, az ottani zsinagóga vezetőjét, és még ott, a bíróság épülete előtt nyilvánosan meglincselte őt, de Gallió nem vett tudomást róluk.
18. Pál pedig maradt még néhány napig, majd elbúcsúzott a gyülekezettől és Szíriába hajózott Priszcellával és Akvillával együtt.
19. Efézusban elváltak útjaik, Pál pedig fogta magát, bement a zsinagógába, és szokásához híven nekiállt vitatkozni a zsidókkal a tanításaikról.
20. Amikor kérték, hogy maradjon még pár napig, hogy folytathassák a hitvitákat,
21. Pál nem akart belemenni, hanem elbúcsúzott tőlük: „ha Isten is úgy akarja, jövök még erre, és akkor majd folytatjuk”. Eztán elhajózott Efézusból.
22. Megállt Cézareában, meglátogatta az ottani gyülekezetet, majd tovább ment Antiókhíába.

23. Ott egy darabig maradt, majd újból útra kelt, és végiglátogatta a gyülekezeteket Galácia és Frígia tartományaiban.
24. Eközben Efézusba érkezett egy Apollós nevű keresztény férfi, aki alexandriai származású volt, de zsidó, és nagy jártassága volt az ószövetségi írások fejtegetéseiben.
25. Ő akkor már megtért, és szenvedélyesen hirdette a Jézus Krisztus evangéliumát, de nem volt megkeresztelve Jézus nevében, csak a jánosi keresztiséggel.
26. A zsinagógában is nagyon bátran és egyenesen hirdette az evangéliumot, fel is figyelt rá Akvilla és Priscilla, és maguk mellé vették, hogy tovább tanítsák és támogassák őt.
27. Később Apollós Akhájiába szeretett volna menni, írtak az ottani gyülekezetnek, hogy fogadják szeretettel őt, és amiben lehet, segítsék és támogassák. Amikor Apollós megérkezett, nagy bátorítást jelentett az ottani keresztényeknek,
28. mert nagyon okosan és bátran tudott vitázni a zsidó tanítókkal, és nagy nyilvánosság előtt hirdette a Krisztus evangéliumát az ószövetségi szentírások alapján.

TIZENKILENCEDIK RÉSZ

1. Amíg Apollós Korintusban volt, Pál elérkezett Efézusba.
2. Találkozott ott keresztényekkel, és megkérdezte őket, kaptak a Szentlélek a megtérésük után. Azok azt válaszolták, hogy még csak nem is hallottak a Szentlélekről.
3. Ekkor megkérdezte tőlük, hogy akkor hogyan keresztelkedtek meg. A János keresztiséggel – válaszolták.
4. Pál akkor ezt mondta: János a bűnök bocsánatát hirdette, de közben Jézusról beszélt, és azt mondta, hogy ezután már Jézus nevében kell mindenkinek megkeresztelkednie.
5. Amikor ezt megértették az efézusi hívők, azonnal bementek Jézus nevében,
6. Pál pedig rájuk tette a kezét, úgy imádkozott értük, és betöltötte őket a Szentlélek, és hogy teljesen egyértelmű legyen a két állapotuk közötti különbség, rögtön elkezdtek természetfeletti módon nyelveken imádkozni és prófétálni.
7. Ezek a férfiak tizenketten voltak.
8. Ettől kezdve három hónapon keresztül eljárta a zsinagógába is, ahol bátran hirdette a Krisztus evangéliumát, és próbálta meggyőzni a zsidókat az ószövetségi szentírások alapján.
9. Amikor azonban ezekkel a zsidókkal se jutott semmire, itt is a pogányok felé fordult, és egy Tirannosz nevű férfi házában rendezett be egy bibliaiskolát, ahol rendszeresen tanított.
10. Ez két éven keresztül tartott, így rengeteg emberhez jutott el az evangélium Ázsiában, zsidókhöz és görögökhöz egyaránt.
11. Isten pedig minden nap megerősítette Pál bizonyágtételét az igehirdetést követő természetfeletti jelekkel és csodákkal,
12. olyannyira, hogy már a ruhadarabjainak is varázserőt tulajdonítottak a babonásabb emberek, mert rengeteg beteg és megszállott ember gyógyult és szabadult meg Pál szolgálata által.
13. Látva mindezeket néhány zsidó vándortanító is megkísérelte az ördögűzést Jézus nevében, de nagyon megjárták.
14. Egy Szkéva nevű zsidó főpap fiai is megpróbálkoztak az ördögűzéssel,
15. és nekiálltak jézusozni egy megszállottal szemben. A démon azonban megszólította őket a megszállott testéből: Jézust, akire hivatkoztok, ismerem, Pált is ismerem, de ti kik vagytok és mit képzeltetek magatokról?!
16. És a megszállott ember úgy elverte őket, pedig azok heten voltak, hogy szakadt ruhában, véresen is alig bírtak hazáig támolyogni.
17. Persze mindenki tudomást szerzett erről, és ez még nagyobb tekintélyt adott Pálnak, és még többen tértek meg Jézushoz.
18. Sok keresztény ember tartott ezek után bűnrendezést, megvallva, hogy bizony ők is hódoltak okkult praktikáknak.
19. Akik megvallották ilyen irányú bűneiket, összehordták az összes olyan könyvüket és eszközüket, amely az okkultizmushoz kötődött, és egy hatalmas máglyát raktak belőlük, és

mindent elégettek – annak ellenére hogy pénzben alig volt kifejezhető az az összeg, amennyit ért mindaz, ami a tűz martalékává lett. De akkor senki nem számolt, inkább örültek, hogy Krisztus ebből is megszabadította őket.

20. Óriási hatása volt ennek ott Efézusban, és az evangélium hatalmas erővel terjedt.
21. Mindezek után Pál elhatározta, hogy ideje visszatérnie Jeruzsálembe, majd utána Rómába szeretett volna eljutni.
22. Timóteust és Erásztoszt visszaküldte Macedóniába, ő pedig egyelőre maradt Ázsiában.
23. Még Efézusban volt Pál, amikor egy városi mértékű zavargás támadt az evangélium miatt.
24. Egy Demeter nevű ötvösmester volt a felbújtója, aki veszélyeztetve érezte a megélhetését, hiszen a város lakói közül rengetegen tértek meg Krisztushoz, és amiatt jelentősen leszűkült a vásárlóköre, akiknek a bálványékszereit készíthette.
25. Összegyűjtött tehát mindenkit, akit anyagilag rosszul érintett, hogy az emberek megtértek és ezzel elfordultak a bálványoktól, és így hergelte őket: tudjátok nagyon jól, hogy mi ezekből a kultuszokból élünk.
26. Nem tűrhetjük tovább, hogy Pál azt tanítsa, hogy amiket mi készítünk, azokra semmi szükség ahhoz, hogy Istent tiszteljék az emberek. A megélhetésünket veszélyezteti a hülye tanaival!
27. Persze nehogy azt gondoljátok, hogy csak a magam egzisztenciáját féltem: gondoljatok Artemiszre, akit szintén semmibe vesznek a keresztények. Hova lesz így a dicsőségünk és a jövőnk?!
28. Demeter nagyon jól tudta, hogy a megélhetés és a hiúság bőven elegendő ahhoz, hogy egy óriási tömeget fel lehessen hergelni vele,
29. így pillanatok alatt az egész városra kiterjedt a zűrzavar és a lincshangulat. El is fogták azonnal Gájuszt és Arisztarkhoszt, Pál közvetlen munkatársait, és a színházba ráncigálták őket.
30. Pál is oda akart menni, de a tanítványok nem engedték, mert féltették az életét.
31. Voltak magas rangú barátai a város vezetőségében, de még ők is lebeszéltek arról, hogy beleavatkozzon az eseményekbe.
32. Ott pedig féktelen és tébolyult hangulat tombolt, ahol már semmilyen szerepe nem maradt a józan észnek. A feltüzelt tömeg vért akart, bár a legtöbben azt se tudták, miről is van szó pontosan.
33. Egy Sándor nevű zsidót állítottak ki a színpad közepére, hogy mondjon valami védőbeszéd-félét,
34. de amikor a tömeg felismerte, hogy zsidó, azonnal lehurrogták, és egy eszeveszett, órákon át tartó skandalásba kezdtek, hogy nagy az efézusi Diána! Totális volt a fejtelenség.
35. Nagy nehezen feljutott a színpadra a város jegyzője, és lecsendesítette a tömeget, majd így szólt: Emberek! Ki az, aki vitatná, hogy Efézus városa a nagy Artemisz istennő templomának őrzője?!
36. Mivel senki nem szólt semmit, a jegyző tovább folytatta: mielőtt valami örütséget követnétek el, tudnotok kell, hogy felelősséggel tartoztok azért, ha igazságtalanul bántok bárkivel is,
37. hiszen ezek az emberek nem ártottak semmit nekünk, nem rabolták ki a templomunkat, még csak nem is szóltak egyetlen rossz szót sem a mi istennőnkéről sem!
38. Ha Demeter így akarja visszaszerezni a törzsvásárlóit, akkor üzenem neki meg a hozzá hasonlóknak, hogy ennek nem ez a módja, ha valami bajuk van, jelentkezzenek be egy kihallgatásra a városi vezetőséghez, és ott majd megoldjuk a problémáikat.

39-40. De nem vagyunk hajlandóak asszisztálni a városunk felforgatásához és ártatlan emberek ok nélküli meglincseléséhez!

41. Miután erre senki nem mert semmit mondani, a gyűlés feloszlott.

HUSZADIK RÉSZ

1. Amikor visszatért minden a normális kerékvágásba, Pál magához hívta a tanítványokat, erősítette és lelkesítette őket, hogy folytassák az Efézusban elkezdett missziómunkát. Miután felkészítette őket a rájuk váró feladatokra, elbúcsúzott tőlük és tovább utazott Macedóniába.
2. Bejárta azt az egész vidéket, hirdette az evangéliumot, és ahol keresztényeket talált, ott külön foglalkozott velük, erősítette és tanította őket. Végül elérkezett Hellászba, ahol három hónapot töltött.
3. Onnan Szíriába akart tovább utazni, de megtudta, hogy a zsidók már megint valami aljas tervet szőttek az elpusztítására, ezért inkább úgy döntött, hogy Macedónia felé kerülve folytatja útját.
4. A kíséretében volt akkor Pürrhus fia, a béreai Szópatér, a thesszalonikai Arosztarchosz és Szekundusz, a derbéi Gájusz és Timóteus, az ázsiai Tüchikosz és Trofimosz és jómagam.
5. A többiek előrementek, és Troászban vártak ránk.
6. Mi akkor Filippiben voltunk a Kovásztalan Kenyerek Ünnepe, és csak az ünnep után indultunk utánuk hajóval. Troászig az út öt napba telt, és egy hetet töltöttünk ott.
7. Vasárnap összegyűlt a gyülekezet, úrvacsoráztunk, és mivel Pál másnap tovább akart indulni, alaposan megnyújtotta a tanítást – még éjfélkor is tartott az alkalom.
8. Persze az egész épület ki volt világítva,
9. de egy Eutichus nevű fiatalember ennek ellenére sem tudott ébren maradni, és kizuhant a harmadik emeleti ablakból, amelynek a párkányán bóbiskolt el. Persze azonnal szörnyethalt.
10. A többiekkel együtt Pál is azonnal lerohant hozzá, magához szorította, miközben a többiekre kiáltott: Hagyjátok abba a hisztériát, mert visszatért belé az élet!
11. Ezek után visszamentek az emeletre. befejezte a tanítást, úrvacsorázott a gyülekezet, és egészen hajnalig együtt maradtak.
12. Még ott volt Pál, amikor a fiatalember a saját lábán, egészségesen felment hozzájuk. Nagy bizonyágtétel volt ez az egész gyülekezet számára Isten szeretetéről és hatalmáról. Pál pedig reggel elbúcsúzott tőlük, és folytatta útját.
13. Én közben csatlakoztam a többiekhez, és hajón mentünk Asszoszba, ott vártuk be Pált, aki egyedül akart lenni, és úgy döntött, hogy gyalogolni fog.
14. Asszoszban felvettük őt, és Mitülénébe hajóztunk.
15. Másnap Khioszt, azután Számoszt hagytuk magunk mögött, Trogülionban egy napra kikötöttünk, majd Milétoszba értünk.
16. Pál ezúttal nem akart Efézusban megállni, mert pünkösdre Jeruzsálemben akart lenni.
17. Milétoszban azonban úgy döntött, hogy magához hívja az efézusi gyülekezet vezetőjét.
18. Amikor megérkeztek, beszélni kezdett hozzájuk: testvéreim! Az életem nyitott könyv elöttetek: láttátok hogyan szolgáltam felétek és hogyan éltem a hétköznapiakban köztetek,
19. és meggyőződhattetek arról is, hogy mindezt milyen motivációval és szándékkal tettem. Krisztus Urunkat szolgáltam, és nem hátráltam meg akkor sem, amikor a zsidók ott tettek keresztbe, ahol csak tudtak.
20. Mindent átadtam nektek, amit csak tudtam, mert az én dolgom az volt, hogy felkészüljétek a gyülekezet vezetésére és a missziómunkára ebben a városban. Dolgoztunk együtt nyilvános alkalmakon, és szolgáltunk házi istentiszteleteken, családoknál.
21. Láthattátok, hogy minden embernek, akár zsidó származású, akár görög, hirdetem a Jézus Krisztus evangéliumát.
22. Most búcsúzni jöttem tőletek, mert a Szentlélek nagyon világosan Jeruzsálem felé vezet, és megmondom őszintén, nem tudom, mi vár ott rám,
23. de úgy érzem, a Szentlélek pont arra akar felkészíteni, hogy csak a börtön, a kínok és a szenvedés.
24. Nem félek ettől, mert csak az az egyetlen dolog érdekel, hogy amit Krisztusban elkezdtem, amikor a szolgálatába álltam, azt be is tudjam fejezni az ő dicsőségére. És ha ehhez a szenvedéseken keresztül vezet az út, állok elébe.
25. Ez azonban azt is jelenti, hogy valószínűleg többé mi már nem találkozunk.

26. Ezért akartam elbúcsúzni tőletek, és nagyon nyomatékosan rátok terhelni azt, hogy az én munkám itt befejeződött, ami az én felelősségem volt, azt megtettem, és most ti jöttök!
27. Amit Isten rám bízott, azt maradéktalanul átadtam nektek és elvégeztem közöttetek. Ezt a munkát mostantól nektek kell folytatnotok!
28. Vigyázzatok magatokra, és nagyon vigyázzatok a gyülekezetre, amelyet a Szentlélek rátok bízott! Ne felejtsetek, hogy a gyülekezet Krisztusé, hiszen az ő vére váltott meg mindannyiunkat, de a Szentlélek kiválasztott benneteket arra, hogy ezt a gyülekezetet szolgáljátok, vezessétek és gondoskodjatok róla.
29. Készüljete fel arra, hogy miután és kikerülök a képből, rögtön megjelennek majd azok a szellemiségek, tévtanítások és torz, nem igeszerű gyakorlatok, amelyek szét akarják rombolni a gyülekezetet.
30. Sőt, még közületek is lehetnek olyanok, akik eltévelyednek, akiket megtéveszt az ördög, és akik kiforgatják az egészséges és biblikus tanítást, és szakadásokat okoznak.
31. Ezért kérlek benneteket, legyetek nagyon éberek! Emlékezzetek arra, amit tőlem láttatok, hogy milyen nagy felelősség egy gyülekezetet vezetni, hogy mennyi imádságba és álmatlan éjszakába kerül. És csírájában fojtsatok el minden gyülekezetromboló törekvést, féltő szeretettel szívetekben, de radikálisan konfrontálódva a gonosszal!
32. Most pedig az Úrra bízlak benneteket, mert egyedül az ő kegyelme tud megtartani mindannyiunkat.
33. És még valami: tiszta lelkiismerettel mondom, soha semmit nem tettem érdekből vagy haszonból köztetek.
34. Tudjátok nagyon jól, hogy még annyit sem kértem, hogy gondoskodjatok rólam, míg közöttetek élek, a két kezem munkájából éltem.
35. Azért mondom ezt, hogy emlékezzetek a példámra: egy gyülekezetet vezetni soha nem hatalmi pozíciót jelent, amellyel visszaélhetünk, ettől nem kényelmesebb lesz az életünk, hanem ez egy óriási kihívás, hiszen nekünk többet kell dolgoznunk, erősebbnek és kitartóbbnak kell lennünk, mint a többieknek. Az Úr Jézus is erről beszélt: a mi dolgunk, hogy adjunk – és ne felejtsetek, ez különösen igaz a vezetőkre!
36. Miután befejezte a beszédét, együtt térdere borultak imádkozni.
37. Egymást átölelve sírták el búcsújukat,
38. mert mindenki tudta, hogy valóban ez volt az utolsó találkozásuk ebben az életben.

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

1. Miután elváltunk tőlük, újra hajóra szálltunk, és Kóoszt és Rodoszt érintve Patarába értünk.
2. Miután találtunk egy hajót, amely Fónícia felé tartott, átszálltunk rá.
3. Ciprust kikerülve Szíriába hajóztunk, majd lementünk Türoszba, mert a hajónk oda vitte a rakományát.
4. Mivel ott volt egy hetünk, megkerestük a gyülekezetet, és velük töltöttük minden időnket. Az itteni tanítványok Szentlélekkel telve kérték Pált, ne menjen Jeruzsálembe,
5. de amikor eltelt a hét, mégis tovább indultunk. Családjaikkal együtt kísérték ki bennünket a város határáig, nagyon megható volt. Együtt imádkoztunk, mielőtt elváltunk volna,
6. azután mi hajóra szálltunk, ők pedig hazatértek.
7. Türoszból Ptolemaioszba érkeztünk, ott is meglátogattuk a helyi gyülekezetet és egy napot velük tölthettünk.
8. Másnap indult a hajó tovább Cézareába, ahol Fülöp evangélista házában szálltunk meg. Fülöp egyike volt a jeruzsálemi gyülekezet hét diakónusának.
9. Négy hajadon leánya volt, akik mind próféták voltak.
10. Több napot töltöttünk Fülöpnél. Míg ott voltunk, meglátogattak bennünket Júdeából egy Agabosz nevű próféta,

11. és amikor fogadtuk, átadta nekünk Isten prófétai üzenetét. Elkérte Pál övét, azzal összekötötte saját kezét és lábát, majd így szólt: „A Szentlélek fel akar készíteni Pál: így fognak megkötözni és a pogányoknak kiszolgáltatni téged!”
12. Mihelyt ezt meghallottuk, mi is, a helyiek is mindent bevetve próbáltuk meggyőzni Pált, hogy ne menjen Jeruzsálembe,
13. míg ő határozottan véget nem vetett ennek: „Hagyjátok már abba a nyavalygást, mert ez a viselkedés jobban fáj nekem, mint a bilincsek! Én nem csak a börtönt vállalom Jézusért, hanem még a halált is!”
14. Meg kellett értenünk, hogy úgysem változtathatjuk meg a döntését, és beletörődtünk, hogy minden úgy fog történni, ahogy az Úr akarja.
15. Felkészültünk tehát, és pár nap múlva útnak indultunk Jeruzsálembe.
16. Velünk tartott néhány tanítvány Cézareából is, akik a ciprusi Mnázonhoz vezettek minket, akinél megszállhattunk.
17. Amikor megérkeztünk Jeruzsálembe, a gyülekezet nagy lelkesedéssel fogadott bennünket.
18. Másnap Pált elkísérték Jakobhoz, ahol megjelent a gyülekezet egész vezetősége is.
19. Miután köszöntötték egymást, Pál részletesen beszámolt a pogányok között végzett missziómunkájáról.
20. A vezetőket nagyon fellelkesítette Pál beszámolója, és együtt dicsérték mindezekért Istent. A missziós beszámoló után azonban témát váltottak: Látod, testvérem, itt Jeruzsálemben is több tízezer tértek meg a zsidók közül, és valamennyien buzgón gyakorolják továbbra is a régi szertartásainkat.
21. Rólad azonban mindenkitől azt halljuk, hogy amikor a missziós útjaidon zsidókkal találkozol, nekik is azt tanítod, hogy ne tartsák a mózesi szokásokat. Azt elfogadtuk, hogy a görög származásukat ne terheljük a mi törvényeinkkel, de azzal, hogy a zsidókat is szembefordítod a hagyományainkkal, nem értünk egyet mi sem, de ami rosszabb, hogy az egész jeruzsálemi közösség ki van akadva rád ezért.
22. És természetesen mindenki megtudta, hogy visszatértél Jeruzsálembe,
23. ezért lenne egy javaslatunk, hogy az esetleges atrocitásoknak elejét vegyük. Négy férfi várja, hogy a régi hagyományok szerinti szertartásokat elvégezzük velük.
24. Csatlakozz hozzájuk, és velük együtt végezd el a tisztulási szertartást. Aztán fizess be te mind a négyükért a templomadót, hogy lenyíráthassák a hajukat fogadalmuk kifejezéséért. Ez elég lesz mindenkinek, hogy lássák, hogy te hűségesen megtartod népünk hagyományait és törvényeit, és nem igazak a rólad terjedő pletykák.
25. A pogányokra természetesen ezután sem lesznek kötelezőek ezek a szertartások, ahogy erről korábban már levélben rendelkezünk is.
26. Mivel mindez a jeruzsálemi gyülekezet vezetőségének utasítása volt, Pál engedelmeskedett neki, és a négy férfival együtt elvégezte a rituális tisztulást a Templomban.
27. Már a szertartás hetének a végéhez közeledtek, amikor ázsiai zsidók meglátták őt a Templomban, és felháborodásukban rögtön összecsdítettek egy hatalmas tömeget, hogy meglincseljék Pált.
28. Megragadták, és hangosan kiabálni kezdtek: „Izraeli férfiak! Itt van ez a gazember, aki mindenhol mindenkit ellenünk hangol, és Izrael felsőbbrendűsége, a mózesi törvények és a szent hagyományaink ellen tanít, és a tetejében mindenféle pogány görögöket hoz a mi szent templomunkba!”
29. Ez persze nem volt igaz, csak azért gondolták, mert korábban látták Pállal az efézusi Trofimust, és azt hitték, hogy Pál a Templom szentélyébe is behozta őt.
30. Lett is ebből azonnal városi felfordulás. Óriási tömeg verődött össze pillanatok alatt, és kivonszolták Pált a Templomból.
31. Amikor egyértelművé vált, hogy Pált nyilvánosan meg akarják ölni, azonnal értesítették a jeruzsálemi római zászlóalj ezredesét, hogy zendülés tört ki a városban.
32. Rögtön riadóztatták a katonaságot, akik széteszlatták a tömeget. Épp időben, mert ha nem avatkoznak közbe, Pált minden bizonnyal agyonverték volna.

33. Az ezredes azonnal letartóztatta Pált, hogy megtudja, ki ő és mit tett, amivel ekkora kavarodást idézett elő a városban.
34. Mivel a tömeg eszeveszetten ordított, tőlük semmi értelmeset nem tudhatott meg, ezért Pált felvitette a kaszárnyába,
35. de annyira megverték Pált, hogy a lépcsőkön már a katonáknak kellett vinniük őt.
36. A tömeg pedig még ekkor is ott loholt a nyomában, a halálát kiabálva.
37. Már a kaszárnyában voltak, amikor Pál megszólította az ezredest: „Kérhetnék Öntől valamit?”
38. Az ezredes megdöbben, hogy Pál görögül szólította meg őt. „Ki vagy te egyáltalán? – kérdezett vissza. – Hát te nem az az egyiptomi felkelő vezér vagy, aki négyezer terroristával kivonult a sivatagba?”
39. Dehogyan – válaszolta Pál. – Taruszi zsidó ember vagyok, de Kilika városának teljes jogú állampolgára. Kérem engedje meg, hogy szólhassak ehhez a felbőszült tömeghez, amely ok nélkül akart meglincselni.
40. Az ezredes rövid mérlegelés után megengedte. Pál a kaszárnya bejárata előtti lépcsőkre állt, csendet intett és héber nyelven beszélni kezdett:

HUSZONKETTEDIK FEJEZET

1. Izráeli férfiak, testvéreim, és népem vezetői! Hallgassatok meg, mielőtt ítélnétek felettem!
2. Amikor a tömeg meghallotta, hogy héberül szól hozzájuk Pál, teljesen elcsendesedtek és feléje fordultak. Ekkor Pál beszélni kezdett:
3. Hozzátok hasonló zsidó ember vagyok. A kilikiai Taruszban születtem, de itt nőttem fel Jeruzsálemben. Gamáiel iskolájában tanultam, őseink törvényeit szívtam magamba gyermekkoromtól kezdve. Minden törvényt igyekeztem betartani, és legalább annyira fanatikus voltam vallásosságomban, amilyenek ti vagytok most.
4. Különösen gyűlöltem a keresztényeket, Jézus követőit, akiket halálra üldöztem, börtönöket töltöttem meg velük,
5. ezt tanúsíthatja a főpap és a vének tanácsa is. Ők bíztak meg azzal, hogy menjek Damaszkuszba, hogy azt a várost is tisztítsam meg a keresztényektől.
6. De útközben történt valami. Már közel voltam Damaszkuszhoz, amikor fényes nappal vakító ragyogás vett körül,
7. amely annyira intenzív volt, hogy a lovam is levetett a hátáról. A földön feküdtem, amikor megszólított egy hang: „Saul, miért üldözöl engem?”
8. Gondolhatjátok, mennyire meg voltam ijedve. Azt se tudtam, mi ez az egész. Meg is kérdeztem: „Ki vagy te egyáltalán?” Mire így felelt a hang: „Én vagyok a názareti Jézus, akit te gyűlölsz és üldözöl!”
9. Sokan voltak körülöttem, akik ugyanúgy látták a ragyogást és hallottak valamilyen hangot, de abból, amit mondott, nem értettek semmit, azt egyedül én értettem.
10. „Mit akarsz tőlem, Uram?” – kérdeztem Jézustól, mire ő így válaszolt: „Kelj fel, folytasd az utad Damaszkuszba, ott majd eligazítanak, mit kell tenned.”
11. Emberek! Az a ragyogás a menny dicsősége volt, és ezt abból is tudom, hogy én akkor megvakultam. A kíséretem vezetett el kézenfogva Damaszkuszba.
12. Ott meglátogatott engem egy bizonyos Anániás, aki szintén törvénytisztelő zsidó ember volt, akiről az egész ott lakó zsidóság kezességet vállal,
13. és így szólt hozzám: „Saul, testvérem, nézz rám!” – És abban a pillanatban visszanyertem a látásom.
14. Így folytatta ez az ember: „Atyáink Istene kiválasztott téged, hogy megismertesse veled akaratát, hogy bemutassa neked a Megváltót,
15. és hogy tanúja légy minden ember előtt annak, hogy a názareti Jézus valóban él, és valóban Isten Fia.

16. Itt az idő: hívd segítségül Jézus nevét, aki lemossa bűneidet rólad, és merítkezz be az Ő nevében!
17. Jóval később, amikor már újból itt voltam Jeruzsálemben, és a Templomban imádtam Istent, révületbe estem, és megláttam Jézust, aki így szólt hozzám:
18. „Hagyd el Jeruzsálemet, mert visszautasítják a rólam szóló bizonyágtételeidet.”
19. Én azonban ezt válaszoltam: „De Uram, ezek az emberek mindannyian tudják, hogy mit tettem korábban ellened és a tiéd ellen! Tudják, hogy mennyire fanatikusan gyűlöltelek és üldöztelek, és mennyit ártottam azoknak, akik benned hittek.
20. Emlékezhetnek arra is, hogy amikor István melletted tanúskodott, és ezért meglincselte a tömeg, én is köztük voltam, és őriztem a gyilkosok köpenyeit. Ha látják, hogy ennyire megváltoztam, hogy most mégis rólad teszek bizonyágot, csak elhiszik, hogy igazat beszélek, hiszen ez már szinte természetfeletti változás egy ember életében! Csak hinni fognak nekem.”
21. De Jézus így válaszolt: „Nem fognak hinni neked ennek ellenére sem. De nem is ez számít most. Azt akarom, hogy hagyj itt Jeruzsálemet, mert pogány népekhez küldelek téged az örömhírt hirdetni, akiknek eddig nem volt lehetőségük megismerni az élő Istent!”
22. A tömeg, amely eddig figyelmesen hallgatta Pált, ezeknél a mondatoknál elveszítette az önuralmát, és újból elkezdtek ordibálni: „Elég legyen ebből, hallgattassák el ezt az embert!”
23. Az emberek elkezdték a ruháikat szagatni, port dobálni a fejük fölé, és kitört az általános örület,
24. az ezredes bevitette Pált a kaszárnyába, megkorbácsoltatta, és megparancsolta, hogy vallassák ki, mivel hergelte fel a népet, mivel hogy a beszédéből nem értett semmit, hiszen nem tudott héberül.
25. Amikor Pált kifeszítették a kínzófára, hogy megkorbácsolják, Pál megkérdezte az ott álló századost: Milyen jogon korbácsoltattok meg tárgyalás és jogerős ítélet nélkül római állampolgárt?
26. A százados erre teljesen elképedt, és azonnal az ezredeshez rohant, hogy elmondja neki, hogy Pál római állampolgár.
27. Az ezredes is oda sietett Pálhoz, és megkérdezte: Valóban római állampolgár vagy? – Az vagyok – válaszolta Pál.
28. Én nagy összeget fizettem, hogy megvásárolhassam a teljes jogú állampolgárságot, neked honnan lett volna ennyi pénzed? – kérdezte. – Nekem nem kellett pénz hozzá, nekem születési jogom az állampolgárság. – válaszolta Pál.
29. Azonnal eloldozták, de az ezredes nagyon megijedt, hogy milyen következményei lehetnek mindennek.
30. Mivel azonban még mindig nem tudta, mi okozta a városi szintű felzúdulást Pál miatt, pár nappal később hívatta a főpapot és a vének tanácsát, és lekísérte Pált közéjük, hogy a végére járjon a dolognak.

HUSZONHARMADIK FEJEZET

1. Pál végignézett a tanács tagjain, majd megszólalt: Népem vezetői, testvéreim! Isten színe előtt vallom, hogy a lelkiismeretem mind a mai napig tiszta...
2. de nem folytathatta, mert Anániás főpap intett a mellé állóknak, hogy pofozzák meg Pált.
3. Pál erre kifakadt: Mit képzelsz magadról, te álszent! Te mersz ítélni felettem, aki semmibe veszed Isten törvényét! Isten fogja visszaadni neked ezt a pofont, majd meglátod!
4. A mellé állók megpróbálták csillapítani Pált: Isten főpapját gyalázod!
5. Pál erre rögtön elfordult Anániástól: Bocsássatok meg, nem is gondoltam, hogy ez az ember a főpap lehet! – Hogy ez irónia volt-e, vagy Pál valóban nem ismerte a főpapot, hiszen évek óta nem volt kapcsolata a tanáccsal, nem tudjuk, de ha személyt nem is, a főpap tekintélyét tisztelte, hiszen meg van írva: „Néped vezetőjére rosszat soha ne mondj!”

6. Közben Pál észrevette, hogy a teremben nagyjából fele-fele arányban ülnek farizeusok és szadduceusok. Ezért gondolt egyet, és így folytatta: Testvéreim! Jőmagam farizeus vagyok, őseim is azok voltak, és most a halottak feltámadásba vetett hitem miatt akarnak ítélni felettem!
7. Mihelyt ezt kimondta, a teremben azonnal kitört a fejetlenség, mert a jelenlévők rögtön egymásnak estek,
8. hiszen szadduceusok azt vallották, hogy nincs feltámadás, és nincsenek szellemi lények sem, míg a farizeusok hitték ezeket, ráadásul mindkét párt elég fanatikus volt a saját meggyőződésében.
9. A kialakult hangzavart csak tetézte, amikor felállt néhány farizeus vezető, hogy Pál nyilvánvalóan szellemi lények hatására mondta mindazt, amit mondott.
10. Az ezredes ismét csak a katonasággal tudta kihozatni Pált és szétosztatni a szinte vérre menő hitvitát.
11. A következő éjjel az Úr megjelent Pálnak, és ezt mondta: Ne félj, nem itt ér véget a küldetésed. Bizonyosságot tettél mellettem Jeruzsálemben, de még egy nagy út előtted áll: Rómába kell menned, hogy ott is hirdesd az én evangéliumomat!
12. Másnap összegyűlt egy csomó radikális zsidó férfi, és átok alatt megesküdtek, hogy addig nem esznek, nem isznak, míg Pált meg nem ölik.
13. Legalább negyvenen voltak.
14. Elmentek a főpaphoz, hogy neki is elmondják, hogy addig nem nyugszanak, míg Pált meg nem ölik.
15. Azt kérték a főpaptól, hozassa le Pált még egy meghallgatásra a nagytanács elé, és ők útközben rátámadnak Pálra és kíséretére, és megölik őt.
16. Pál nővérének a fia azonban meghallotta, mit terveznek, és a kaszárnyába sietett, hogy minderről hírt adjon Pálnak.
17. Pál hívatta az egyik századost, és megkérte, vezesse az ifjút az ezredes elé, mert mondanivalója van számára.
18. A százados a főparancsnok elé vezette az ifjút Pál kérése szerint.
19. Az ezredes magához hívatta a fiát, hogy megtudja, mit akar neki mondani.
20. A fiú elmondta: A zsidók holnap kikérik tőled Pált, hogy a nagytanács újból kihallgathassa őt.
21. Ez azonban csak ürügy, ugyanis több mint negyven férfi fog lesben állni, hogy útközben meggyilkolja Pált.
22. Az ezredes megköszönte az információt és elbocsátotta az ifjút, megparancsolva neki, hogy senkinek ne beszéljen arról, hogy minderről informálta őt is.
23. Ezután magához hívatott két századost és utasításokat adott: Kétszáz gyalogos, hetven lovas és kétszáz lándzsás álljon készen este kilenc órára!
24. És készítsenek fel kocsit is Pál számára, akit Cézáréába, Félix helytartóhoz kell még ezen az éjjelen átkísérni.
25. Egy levelet is küldött Félixnek, amelyben ez állt:
26. „Klaudiusz Liziász ezredes, Félixnek, a nagyrabecsült helytartónak! Köszöntelek!
27. Ezt az embert, akit küldök hozzád, a zsidók elfogták, és meg akarták ölni. Miután megtudtam, hogy római állampolgár, katonáimmal kiszabadítottuk [ez nem volt igaz].
28. Hogy megtudjam, mi a bajuk ezzel az emberrel, megengedtem a vallási tanácsuknak, hogy kihallgassák,
29. és úgy láttam, hogy ez az ember csupán az ő vallási törvényeik ellen vétett, egyébiránt semmi törvénybe ütközött nem követett el.
30. Azonban fülest kaptam, hogy meg akarják gyilkolni ezt az embert, ezért a biztonsága védelmében a te védelmed alá küldöm most. Valószínűleg a jeruzsálemi zsidó tanács felkeres téged, hogy valamilyen módon elérjék, hogy kiadd nekik ezt az embert.”
31. A katonák a kapott parancs szerint még aznap éjjel Antipatriszba vitték Pált,
32. majd onnan már csak a lovasok kísérték tovább, a többiek visszatértek Jeruzsálembe.
33. Pált Cézáréában átadták a helytartónak a neki írt levéllel együtt.

34. Miután Félix elolvasta a levelet, megkérdezte Páltól, honnan származik. Pál megmondta, hogy Kilikia tartományából.
35. Félix ezután így rendelkezett: ha itt is megjelennek vádlóid, majd foglalkozok az ügyeddel.
36. Majd parancsot adott, hogy Heródes rezidenciáján őrizték Pált.

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET

1. Öt nap múlva maga Anániás főpap vezette azt a küldöttséget, amely Pál után ment, hogy feljelentse őt a helytartónál. A küldöttségben egy Tertullusz nevű ügyvéd is jelen volt.
2. Amikor a küldöttséget fogadta Félix, az ügyvéd kezdett beszélni:
3. Nagyra becsült Félix helytartó, amióta elfoglalta hivatalát, népünk virágzik és békességben él. Ezért mindnyájan hálásak vagyunk Önnek!
4. Nem szeretnénk rabolni bizonyára drága idejét, ezért ha megengedi, azonnal jövetelünk tárgyára is térnénk.
5. Ez az ember, Pál, akit Jeruzsálemből hozzád küldtek, népünk és hitünk nagy ellensége, aki valóságos lázadást szít közöttünk egy bizonyos názareti Jézus nevében.
6. Szent Templomunkat is megszentéstelenítette, ezért elfogtuk, hogy vallásunk törvényei értelmében ítélkezzünk felette.
7. Liziász ezredes azonban beleavatkozott az ügyünkbe, és megakadályozta, hogy hagyományainknak megfelelően magunk járjunk el vallási ügyeinkben. Az ő utasítására hozták ezt az embert ide, és emiatt kellett nekünk is útra kelnünk, hogy ügyünket lezárhassuk.
8. Tisztelettel kérjük, hallgassa ki Ön is ezt az embert, hogy meggyőződjön arról, milyen nagy veszélyt jelent nem csak a zsidóság számára, de a Birodalom számára is.
9. Miután az ügyvéd befejezte beszédét, a kíséretében lévő vallási vezetők mind megerősítették, hogy teljes mértékben egyetértenek képviselőjünkkel.
10. A helytartó ekkor intett Pálnak, aki szintén részt vett a meghallgatáson, hogy szólhat. Pál a helytartóhoz fordult, és belekezdett védőbeszédébe:

Nagyra becsült Félix helytartó! Tudom, hogy Ön már régóta példaértékűen látja el hivatalát, és az évek során megismerte szokásainkat és hagyományainkat, így meg fogja érteni érveimet és mondanivalómat.

11. Tizenkét nappal ezelőtt érkeztem meg Jeruzsálembe, hogy imádjam Istenünket a Templomban, hagyományainkat tiszteletben tartva.
12. Sem a Templomban, sem a zsinagógában, de még a város közterein sem láthatott senki semmiféle hitvitában, ugyanis szándékosan elkerültem minden olyan alkalmat, amelyen összeütközésbe kerülhettem volna honfitársaimmal. Ezért határozottan visszautasítom azt a vádat, hogy lázadást szítottam volna, ugyanis nem tettem, és bizonyítani sem tudják.
13. A most felhozott vádat sem tudják bizonyítani semmivel, mivelhogy nincs semmiféle valóságtartalmuk.
14. De szeretném, ha tisztán látná, miért is koholnak ellenem ennyi hazug vádat, és miért akarnak ilyen eltökélten meggyilkoltatni. Vallásunk szent hagyományait tisztelem, és a próféták kijelentéseit hiszem, de mindezt egy olyan szemüvegen keresztül értelmezem és tanítom, amelyet ők eretnekségnek tartanak.
15. Ítélni vádolóim felett nem az én dolgom. Majd ha Isten előtt állunk, aki megítéli tetteinket, kiderül, kinek is volt igaza ezekben a kérdésekben.
16. Ami rajtam múlik, hogy tiszta lelkiismeretettel állhassak Istenem és embertársaim előtt, azt megteszem.
17. hagyományaink szerint eljöttem Jeruzsálembe, hogy áldozatot mutassak be a Templomban,

18. még a tisztulási szertartást is vállaltam a kedvükért, hogy senkit meg ne botránkoztassak. Ott talált rám néhány fanatikus ázsiai zsidó ember, és az igazság az, hogy éppen ők okoztak az egész városra kiterjedő lázongást azzal, hogy alaptalanul vádaskodni kezdtek, és meg akartak lincselteni a tömeggel.
19. Ha törvényesen akartak volna eljárni, mint ahogy most próbálják ezt elhíttetni Önnel, akkor kellett volna hivatalosan kihallgatniuk, persze akkor sem egy lincselő tömeg előtt, hanem ahogy ezt illik: még a mi vallási törvénykezésünk szerint is addig ártatlannak tekintve a vádlottat, míg a bűnösségét nem tudják bizonyítani. De az a baj, hogy ezek az emberek már régen nem az igazságot akarják megtudni, hanem csak el akarnak tenni láb alól.
20. Kérdezze meg tőlük: tudtak-e rám bizonyítani bármiféle bűnt, amikor a nagytanács kihallgatott! Nem!
21. Az egyetlen dolog, ami nem volt 100%-osan egyenes tőlem, hogy amikor láttam, mennyire igazságtalanul akarnak elítélni, akkor összeugrasztottam a két pártot egymással a feltámadás tanával. De ami történt utána, az is csak őket minősíti.
22. Mivel Félix helytartó hallott már a názáreti Jézus tanításáról, elnapoltatta a tárgyalás folytatását, hogy időt nyerjen, arra hivatkozva, hogy Liziasz ezredest is meg kívánja hallgatni ebben az ügyben.
23. Amikor a jeruzsálemi küldöttség elvonult, parancsot adott egyik századosának, hogy gondoskodjon Pál védelméről, de csak egy laza házi őrizetben tartsák őt, és ha a keresztényekkel találkozni akar, akkor azt akadályoztatás nélkül tehesse.
24. Pár nappal később Félix és felesége, Druzilla, aki maga is zsidó származású volt, egy magánkihallgatásra hívatta Pált, hogy meghallgathassák őt a Jézus krisztusba vetett hitéről.
25. Pál bizonyosságot tett a megtéréséről és elmondta Krisztus evangéliumát is, de amikor rátért, hogy mindez milyen következményekkel jár az ember életében, hogy Krisztus elkötelezettséget vár a tanítványaitól, és ez az igazsághoz való kompromisszumok nélküli ragaszkodást valamint az önmegtartóztatást is magában foglalja, Félix megijedt. És még jobban megijedt, amikor Pál Isten ítéletéről is beszélt neki, ezért félbeszakította a kihallgatást, mondván, hogy majd egy későbbi alkalommal folytatják.
26. Abban is reménykedett, hogy valami anyagi haszna is lehet abból, hogy védelme alatt tartja Pált, és később még sokszor magához hívatta és szívesen elbeszélgetett vele, de megtérni nem akart.
27. Két év telt így el. Amikor Félixet Porcius Fesztusz váltotta fel a helytartói hivatalba, a zsidó vallási vezetőknek tett gesztusként fogságban továbbra is fogságban tartatta Pált.

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET

1. Amint Fesztusz felvette hivatalát, Cézáréából Jeruzsálembé ment.
2. Ott a vallási vezetők persze azonnal előhozták Pál ügyét, kérve, hogy adja ki nekik, hogy a saját törvényeik alapján ítélezhessenek felette.
3. Persze most is ugyanabban gondolkodtak, amiben két évvel ezelőtt, hogy útközben majd megölik az apostolt.
4. Fesztusz azonban nem engedett a nyomásuknak,
5. és azt mondta, mivel Pál amúgy is Cézáréban van, ha törvénykezni akarnak felette, kísérjék őt vissza, és majd az ő jelenlétében lefolytathatják a tárgyalást.
6. Nem sokkal később visszatért a tartományi fővárosba, és mivel a zsidók nem hagyták ki az alkalmat, ha így, akkor legalább így megpróbálják Pált elítéltetni, Fesztusz kihirdette a tárgyalás napját és beült a bírói székbe.
7. A zsidó küldöttség most is ugyanazzal a rosszindulattal vádolta Pált, amivel korábban, de egyetlen vádpontot sem tudtak bizonyítani.
8. Pál kitartott amellett, hogy sem a zsidó nép polgári és vallási törvényei, sem a római birodalom törvényei ellen nem vétett semmit.

9. Fesztusz azonban szerette volna a pozícióját biztosítani a zsidó nagytanácsnál, ezért megkérdezte Pált, hogy nem lenne-e hajlandó visszatérni Jeruzsálembe, hogy ott rendezzék az ügyét. Persze nagyon jól tudta, hogy ez a zsidók számára óriási előnyt biztosított volna.
10. Pál is tudta ezt, ezért így válaszolt: Mivel a zsidó törvények ellen nem vétettem, nincs joguk ítélkezni felettem. Ön is tisztában van azzal, uram, hogy ha kiad nekik, azzal aláírja a halálos ítéletemet, holott ártatlan vagyok.
11. Mivel teljesen nyilvánvaló, hogy ez az egész vádaskodás nem az igazságról, hanem a tanács hatalmáról szól, a kiadatásom esetén egyenesen a császárhoz fogok fellebbezni ügyemben.
12. Fesztusz kikérte tanácsadói véleményét, majd meghozta az ítéletét: Pál, mivel a császárra hivatkoztál, továbbadom ügyedet Rómának, majd ott ítéletet hoznak.
13. Néhány nappal később Agrippa király a feleségével Cézáréába látogatott, ahol Fesztusz vendégül látta őket.
14. Egyik alkalommal, amikor beszélgettek, Fesztusz felhozta Pál ügyét Agrippa előtt: Van itt egy ember, akit még Félix tartott háziőrizetben.
15. A zsidó nagytanács mindent elkövet, hogy elpusztítsa. Amikor Jeruzsálemben voltam, ott is feljelentették nálam.
16. Akkor még ki tudtam bújni ebből a nyilvánvaló nyomásgyakorlásból, a római jogra hivatkozva.
17. De a nagytanács ide is eljött, és nemrég volt egy második tárgyalás is az ügyében.
18. Egyértelműen kiderült számomra, hogy csak koholt vádjaik vannak, semmit nem is tudtak bizonyítani, csak elpusztítani akarják ezt az embert mindenáron.
19. Az egész probléma lényege egy vallási jellegű dolog, ez a Pál ugyanis egy bizonyos Jézusról azt tanítja, hogy eltámadt a halálból és most is él.
20. Mivel vallási ügyekbe nem akarok beavatkozni, felajánlottam, hogy rendezzék az ügyüket a saját köreiken belül Jeruzsálemben,
21. de Pál nem fogadta el, és kész Rómáig is elmenni, hogy védje magát. Így azóta a védelmem alatt áll, míg Rómába nem tudom küldetni.
22. Agrippa ekkor így szólt Fesztuszhoz: Szeretnék találkozni ezzel a Pállal, hogy magam is meghallgathassam a történetét. – Intézkedem, hogy holnap legyen rá lehetőség – válaszolta Fesztusz.
23. Másnap Agrippa és felesége, Bereniké, valamint az időközben megérkezett Liziasz ezredes, és a város több vezetője helyet foglalt a tárgyalóteremben, és eléjük vezették Pált.
24. Fesztusz nyitotta meg a tárgyalást: Agrippa király, városunk vezetői, tisztelt megjelentek! Íme az az ember, aki miatt a jeruzsálemi zsidók képesek voltak már másodszor eljönni ideig csak azért, hogy megölethessék.
25. Hiába hallgattam vádjaikat, a személyes meggyőződésem szerint ez az ember semmiféle törvénybe ütközött nem követett el, tehát én ártatlannak ítélem az ellene felhozott, és egyébként sem bizonyított vádakban. Azonban Pál a császárhoz fellebbezett, mint római állampolgár, ezért kötelességem őt tovább küldeni Rómába.
26. De mivel nincs elég bölcsességem ahhoz, hogy meg tudjam ítélni ennek az embernek minden szavát, eléd vezettettem Agrippa király, hogy magad is kihallgathasd és ítéld felőle.
27. Mert mindenképpen jelentést kell küldenem róla Rómába, és ennek a jelentésnek a megírásában nagy segítséget jelentene a bölcsességed.

HUSZONHATODIK FEJEZET

1. Agrippa király ekkor felállt és Pálhoz fordult: Törvényeink értelmében jogod van megvédened magad az ellened felhozott vádakban. Beszélj tehát!
2. Ekkor Pál felállt és így szólt: Nagy megtiszteltetés számomra Agrippa király, hogy Ön előtt állva védekezhetek mindazok ellen a koholt vádak ellen, amelyeket ellenem népem vezetői felhoztak.

3. Tudom, hogy Ön kiválóan ismeri népünk hagyományait és vallási törvényeit, ezért minden bizonnal meg fogja érteni mondanivalómat, és azt is, miért akarnak ezért a vallási vezetők eltenni láb alól.
4. Jómagam születésemtől fogva tradicionális zsidó neveltetésben részesültem, előbb lakóhelyemen, majd később Jeruzsálemben. Fiatal koromtól fogva ismertek és számon is tartottak engem szerte az országban.
5. Mivel nagyon is ismert személyiség lettem, szinte bármelyik zsidó embert megkérdezhetik, azt fogja mondani rólam, hogy vallásunk legszigorúbb felekezetéhez tartoztam, a farizeusok pártjába, és nagyon is radikálisan védtem vallási hagyományainkat. Éppen erről voltam híres és hírheht egyaránt.
6. És az Istenem valamint a népem iránti elkötelezettségem ugyanolyan szenvedélyes most is, mint régen, és éppen emiatt vagyok most itt, e bíróság előtt.
7. Mert amit olyan fanatikusan hittem népemmel együtt az atyáink tanításaiból, azt most beteljesedni látom, csakhogy ez pont vallásunk vezetőinek nem tetszik. Ők azok, akik szembeszállnak hitünkkel, és ezért akarnak annyira elpusztítani engem, mert én erről nyíltan tanítok mindenfelé.
8. Tudom, hogy hihetetlennek tűnik, hogy Isten halottat támaszt fel. De ha Isten, akkor nem tehet meg mindent?
9. Én magam is harcoltam Jézus minden tanítása és követője ellen.
10. Én voltam a keresztények legnagyobb ellensége egész Izráelben. Éppen a főpapoktól kaptam engedélyt arra, hogy úgy pusztítsam a keresztényeket, ahogy csak tudom. Én voltam a pöröly a kezükben, amellyel lesújthattak rájuk. És elhihetik a jelenlévők, hogy mindezt teljes meggyőződéssel tettem, és kimondom, ha ölni kellett, akkor öltem a hitem védelmében.
11. Jártam a zsinagógákat, és nyilvánosan megszegényítettem a keresztényeket, kínoztam őket, hogy tagadják meg a hitüket és az Urukát. Gyűlöltem ezeket az embereket, mert úgy éreztem, létezésük az én hitem és vallásos tradícióim elleni fenyegetés, amely ellen tennem kellett valamit. És talán mondanom sem kell, mostani vádolóim akkor a legnagyobb mecénásaim voltak.
12. Egy alkalommal éppen egy ilyen ügyben utaztam Damaszkuszba,
13. amikor déltájban valamiféle napnál is erősebb ragyogó fényt jelent meg és vett körül bennünket. Isten dicsősége volt ez.
14. Mindannyian a földre borultunk, amikor meghallottam, hogy egy hang héber nyelven megszólít: Saul, miért gyűlölsz és miért üldözöl engem? Úgysem tehetsz semmit az akaratom ellen!
15. Erre én megkérdeztem: Ki vagy Te, Uram? – A hang pedig így válaszolt: Én vagyok Jézus, akit te üldözöl.
16. Állj most fel, mert hozzád jöttem! Úgy döntöttem, hogy átformálom az egész életed, és üldözőmből képviselőmmé teszek. Te fogsz engem képviselni az emberek között, te fogsz a nevemben szolgálni feléjük, és hirdeted majd amit rád bízok, kezdve mindezzel, ami most történik veled, egészen az igazságokig, amelyeket majd folyamatosan kijelentek neked.
17. Nem kell félned semmitől és senkitől, mert mostantól kezdve a védelmem alatt állsz. A saját néped is, a pogányok is, akikhez elküldenek, sokat fognak ártani neked, de legyőzni nem fognak soha, ezt megígérem!
18. Elhívlak téged most, hogy követem legyél, aki az igazságot hirdeti nekik, azt az igazságot, amely az ő életüket is meg tudja változtatni, és amely összekötheti őket velem.
19. Agrippa király, ez az én történetem! Találkoztam Jézussal, népünk megígért Megváltójával, Isten Fiával, aki engem is megváltoztatott, és aki megbízott egy küldetéssel. Én pedig teszem azt, amit rám bízta. És ezért vagyok most itt.
20. Mert mindezek után hirdettem Jézus evangéliumát Damaszkuszban, azután Jeruzsálemben, majd Júdea tartományában, aztán a pogány nemzeteknek messzi országokban. Mindenütt

azt tanítottam, hogy térjenek meg bűneikből, és éljenek Istenhez méltó életet. Ez minden „bűnöm”, amit elkövettem.

21. Mert sajnós az Istenről szóló bizonyágtételt, az atyáink tanításának beteljesedéséről szóló tanítást éppen a saját népem vezetői tartják bűnnek. És mert ezek a vallási vezetők a saját hatalmukat féltik a Megváltó hatalmától, el akarnak hallgattatni. Ezért tartóztattak le Jeruzsálemben, és ezért akarnak olyan eltökélten megölettetni.
22. De Isten mind e mai napig megtartott, és igazolta minden tettemet. Itt állok most a tisztelt Bíróság előtt, és bizonyágot teszek országunk legnagyobbjai előtt éppúgy, ahogyan tettem a legszegényebbei előtt is: mindaz, amit Mózesről kezdve a prófétákig hallottunk, Jézus Krisztusban beteljesedett!
23. A Megváltónak szenvednie kellett bűneink miatt, a mi megmenekülésünk az ő halálába került, de feltámadt a halálból, hogy ezzel minden ember számára elhozhassa a feltámadás és az újonnan születés ajándékát. És ez az evangélium a föld végső határáig az igazsághoz vezető úttá válik, amelyet úgysem lehet feltartóztatni.
24. Amikor Pál befejezte, Fesztusz hangosan kifakadt: Nem vagy te normális, Pál! Beleőrültél a nagy hitbuzgalmadba!
25. De Pál így válaszolt: Nem vagyok én őrült, nagyrebecsült Fesztusz, nagyon is józan és megfontolt vagyok, és mindaz, amit most elmondtam, az igazság.
26. És tudom azt is, hogy Agrippa király, aki jártas népünk vallási hagyományaiban, pontosan érti, miről is beszéltem idáig.
27. Ekkor Pál Agrippa királyhoz fordult: Nem így van, uram? Tudom, hogy a szíve mélyén elhiszi, hogy mindezek igazak, és a prófétai kijelentések a Megváltóról most teljesebben be a szemünk láttára! Agrippa király, mondja ki, hogy hisz az igazságban!
28. Ekkor Agrippa zavartan felállt: Te Pál, mindjárt ráveszel arra, hogy magam is keresztény legyek itt mindenki szeme láttára! És megmondom őszintén, még hajlanék is rá...
29. Pál így válaszolt: Imádkozok Istenemhez, hogy segítsen meghozni a mellette szóló döntést Önnek is, és mindenkinek, aki ebben a teremben van! Mert Istennek az az akarata, hogy minden ember megtérjen és üdvözüljön, és ugyanolyan boldog és szabad ember legyen, mint amilyen én is vagyok, még akkor is, ha börtönben tartanak és állandó veszedelemben van az életem.
30. Ezután felállt a király, a helytartó, és mindenki, aki a teremben volt, jelezve, hogy a kihallgatás véget ért.
31. Kifelé menet mindenki arról beszélt, amit a teremben hallott, és abban megegyeztek, hogy törvénysértő dolgot Pál nem követett el, tehát ártatlan.
32. Agrippa pedig azt mondta: Ha nem akarna Pál mindenáron a császár elé jutni, akár ma szabadon lehetne bocsátani.

HUSZONHETEDIK FEJEZET

1. Miután úgy döntöttek, hogy hajón fognak Rómába vinni bennünket, Pált a többi fogollyal együtt egy Juliusz nevű századosra bíztak.
2. Felszálltunk tehát egy adramittiumi hajóra, amely Ázsia tartomány partvidékeinek kikötővárosai mentél haladt. A thesszalonikai Arisztarkhosz is velünk tartott.
3. Juliusz százados nagyon emberségesen bánt Pállal. Az indulásunk másnapján kikötöttünk Szidónban, ahol azt is megengedte, hogy felkeressük a keresztényeket.
4. Onnan Ciprus alatt hajóztunk tovább,
5. majd Cilícia és Pamfília partját elhagyva befutottunk líciai Miába.
6. Ott a százados egy Itáliába tartó alexandriai hajóra szállított át bennünket.
7. Több napos nehéz hajóút után megérkeztünk Knidoszba, de annyira kedvezőtlen volt a széljárás, hogy Kréta alatt elhajózva Stalmóné felé kellett kerülnünk,
8. mire megérkeztünk Lázea városához, amely az úgynevezett Szépkikötő közelében volt.

9. Mivel már régóta úton voltunk, és az év vége felé jártunk, az engesztelés ünnepe is eltelt, ilyenkor már nem volt megszokott ezen a vidéken a hajózás az időjárás viszontagságok miatt.
10. Pál figyelmeztette a legénységet, hogy az út folytatása már nem csak a hajóra vagy a rakományra nézve veszélyes, hanem az életükre nézve is.
11. A százados azonban kapitány és a kormányos véleményére hallgatott, akik azt javasolták, hogy folytassák az utat,
12. mivel ez a kikötő nem volt alkalmas az áttelelésre. Úgy döntöttek, hogy megpróbáéunk eljutni Főnixbe, ahol kitelelünk majd. Ez Kréta egyik kikötője.
13. Mivel épp a déli szél támadt fel, amely épp kedvezőnek tűnt a főnixi úthoz, felszedtük a horgonyt és útnak indultunk.
14. Azonban nemsokára lecsapott ránk az Eurakviló nevű szélvihar,
15. amely egyszerűen magával sodorta a hajónkat. Tehetetlenül ültünk, várva a végét, hogy kiderüljön, hova is sodor bennünket a szél.
16. Egy Klaudának nevezett kis sziget alatt majdnem elveszítettük a mentőcsónakjainkat is,
17. és akkor úgy döntött a hajó kapitánya, hogy minden óvintézkedést meg kell tenni, nehogy zátonyra fussunk a Szirtisz tengeröböl partjainál.
18. A vihar nagyon hevesen dobált bennünket, ezért minden rakományt a tengerbe szórtunk, hogy könnyítsünk a hajón,
19. de mivel még mindig túl nehéz volt a hajótest, a harmadik napon már a saját felszereléseiket is a vízbe hányták.
20. Olyan viharba kerültünk, hogy semmit nem láttunk: nappal a Napot sem, éjjel a csillagokat sem. Ebben a pokoli viharban lassan mindenki feladta a megmenekülés reményét.
21. Mivel már élelmünk sem volt, az emberek éheztek, és ez csak még keserűbbé tette őket. Ekkor Pál így szólt hozzájuk: Azt kellett volna tennetek, amit tanácsoltam nektek! Nem lett volna szabad útnak indulnunk az évnek ebben a szakában!
22. De ne adjátok fel, mert nem fogunk elveszni! Egyetlen ember sem fog meghalni közülünk, csak a hajó fog elsüllyedni.
23. Mert ma éjjel megjelent nekem annak az Istennek egy angyala, akinek a szolgálatában állok,
24. és ezt mondta nekem: „Ne félj Pál, a császár vár téged, tehát el is jutsz odáig! De Istened nem csak téged ment meg, hanem miattad a hajón lévő összes emberről is gondoskodik.”
25. Ezért azt mondom nektek, bátor férfiak: tartsatok ki, mert én hiszek Isten kijelentésében, és tudom, hogy minden úgy lesz, ahogyan ma megüzentek nekem!
26. Nemsokára megmenekülünk!
27. Két hét telt el, amióta ebben a nyomorúságos állapotban sodródtunk az Adrián, amikor egy éjjel, épp éjfél környékén a hajósok úgy érezték, szárazföld van a közelünkben.
28. Meghatározott időnként lebecsátották a mérőszinórt, amiből meg tudták állapítani, hogy a víz mélysége egyre kisebb lesz.
29. De mivel ismeretlen terepen voltunk, féltek, hogy zátonyra futunk, ezért éjszakára lehorgonyoztunk, készülve arra, hogy majd virradat után kiderül, mit is tehetünk.
30. A legénység azonban már annyira ki volt készülve, hogy nem tudták kivárni a reggelt, ezért leeresztettek egy mentőcsónakot, csak hogy minél hamarabb szárazföldre juthassanak.
31. Pál ekkor odarohant a századoshoz: Állítsátok meg őket! Ha ezek vízre szállnak, mindannyian meghalunk!
32. Erre a katonák még időben elvágta a mentőcsónak köteleit, így senki nem hagyhatta el a hajót, ezzel viszont az utolsó remény is elveszett arra, hogy partra szálljunk.

33-34. A reggelt várva Pál így biztatta az embereket: Két hete böjtölünk. Most véget kell vetnünk ennek, mindenki egyen, mert erőre lesz szükség ahhoz, hogy megmeneküljünk! És ne aggódjatok, mindannyian meg fogunk menekülni!

35. Fogott egy kenyeret, hálát adott Istennek, megtörte és enni kezdett.
36. Erre mindannyian felbátorodtak, és az egész legénység enni kezdett.

37. Kétszázhetvenhatan voltunk a hajón.
38. Miután jóllaktunk, minden további ételkészletet a tengerbe szórtunk, hogy ezzel is könnyítsünk a hajón.
39. Amikor megvirradt, megláttuk a szárazföldet, de senki nem ismerte fel, hol is lehetünk. Felfedeztünk egy öblöt, és a legénység elhatározta, hogy megpróbálja a partra futtatni a hajót.
40. Felvonták a horgonyokat, kifeszítették az orrvitorlát, hogy a szél elegendő lendületet adjon a kikötéshez.
41. Mielőtt azonban a hajó elérhette volna a partot, fennakadt egy zátonyon, amely kettéroppantotta a hajótestet.
42. Mindenkinek a tengerbe kellett ugrania, hogy kiúszhasson a partra. A katonák meg akarták ölni a foglyokat, ahogy ilyenkor szokták, nehogy elszökhessenek,

43-44. de a százados nem engedte, mivel mindenáron meg akarta menteni Pált. Így mindannyian a vízbe ugrottunk, hogy ki úszva, ki deszkákba kapaszkodva, valahogy elérhessük a partot. Az egésznek az lett a vége, hogy mindenki szerencsésen partot ért, és ahogy Pál megmondta, egyetlen ember sem veszett bele a tengerbe, hanem mindnyájan megmenekültünk.

HUSZONNYOLCADIK FEJEZET

1. Csak miután megmenekültünk, azután tudtuk meg, hogy a szigetet Máltának hívják.
2. Az ott lakó őslakosok hihetetlenül kedvesek voltak. Esett az eső, fáztunk, éhesek voltunk, és ők befogadtak bennünket.
3. Amikor Pál épp a tüzet rakta, a meleg előcsalt egy mérges kígyót, amely bele is mart a kezébe.
4. Amikor az őslakosok meglátták a Pál kezén csüngő viperát, azt azonnal az istenek bosszújának gondolták, mert szerintük a kígyók nem marnak meg ártatlan embert, csak aki megérdemli, mert valami nagy bűnt követett el.
5. Pál azonban egyszerűen lerázta magáról a kígyót, és mindenki megdöbbenésére nem történt semmi. Vagyis Pál nem halt meg, semmi baja nem lett annak ellenére, hogy egy halálos mérgű kígyó megmarta.
6. Mivel az őslakosok is arra számítottak, hogy mindjárt feldagad Pál keze, és ő nagy halálhörgések közepette kiszendved, és semmi ilyesmi nem történt, megváltoztatták a véleményüket, és Pált istenként kezdték el tisztelni.
7. Nem messze a partot érésünk helyétől volt a sziget vezetőjének, Publiusznak a birtoka. A házába fogadott minket, és három napon keresztül vendégeskedtünk nála.
8. Míg ott laktunk, Publiusz apja súlyosan vérhast kapott és súlyos lázrohamai lettek. Pál bement hozzá, imádkozott érte, majd rátette a kezét, és a férfi meggyógyult.
9. Ennek természetesen nagyon gyorsan híre kelt, így sok beteg szigetlakó jött hozzá, és ő mindannyiukat meggyógyította.
10. Ezért nagy tiszteletnek és megbecsülésnek örvendtünk a szigeten, és mindent megkaptunk, amire csak szükségünk volt, hogy az utunkat folytathassuk.
11. Három hónappal később indulhattunk tovább egy alexandriai hajóval, amely a szigeten telett át. (A hajó címerében Dioszkurok voltak.)
12. Szirakuzában három napra megpihentünk,
13. majd a part mentén hajózva eljutottunk Régiumba. Ott egy nap alatt olyan déli szél támadt, hogy másnap már Puteoliban voltunk.
14. Itt találtunk egy keresztény gyülekezetet, ahol hat napot tölthettünk el a testvérekkel. Onnan tovább indulva jutottunk el végül Rómába.
15. Amikor a római gyülekezet megtudta, hogy megérkeztünk, egészen Appeus fórumáig elének jöttek. Amikor Pál találkozott velük, szíve megtelt örömmel és bizakodással.

16. Amikor Pált átadták a római helyőrségnek, engedélyezték, hogy ne a börtönbe zárják be, hanem az őt őrző katonával házi őrizetben maradjon.
17. Megérkezése után három nappal magához hívatta a római zsidó elöljárókat, és így szólt hozzájuk: Testvéreim! Bár semmit nem vétettem törvényeink ellen, Jeruzsálem vezetői elfogattak, és mindenáron halálra akarnak ítéltetni a rómaiakkal.
18. Miután többször is kihallgattak, ők nem találtak vétkesnek semmiben, és szabadon is engedtek volna.
19. Mivel azonban a vallási vezetők nyomást gyakoroltak rájuk, kénytelen voltam a császárhoz fellebbezni, ezért vagyok most itt. De nem ellenetek akarok vádaskodni, higgyétek el, nem az a célom, hogy egyetlen zsidó embernek is bántódása essék.
20. Ezért is kértem, hogy jöjjetek el hozzám: nekem nem a zsidók miatt kellett a császár elé állnom, hanem azért, hogy bizonyítást tegyek neki népünk és az egész világ reménységének megérkezéséről, a Megváltó eljövételéről. Mert én emiatt jöttem Rómába, az Ő nevéért viselem ezeket a láncokat is.
21. Erre a zsidó vezetők így válaszoltak: Mi semmit nem tudunk arról, hogy mi terveztek ellened. Nem kaptunk semmiféle levelet Jeruzsálemből veled kapcsolatban, senki semmi rosszat nekünk rólad nem mondott.
22. Nincsenek tehát előítéleteink, ami kifejezetten előnyös is, kérjük tehát, beszélj nekünk erről a kereszténységről, hiszen a hírért természetesen már mi is hallottuk, de nem sokat tudunk róla, csak azt, hogy megosztást okoz a népünkben.
23. Megbeszéltek tehát egy időpontot, amikor a római zsidó vezetők újból eljöttek Pálhoz a szállására, hogy meghallgassák őt. Ő pedig reggeltől estig beszélt nekik a saját életének megváltozásáról, és próbálta bizonyítani nekik, hogy Mózesből kezdve a prófétákig mindnyájan a názáreti Jézus Krisztusról szóltak és írtak.
24. Voltak, akik hittek Pálnak, és voltak, akik nem.
25. Mivel nem tudtak egyetértésre jutni, Pál így búcsúzott el tőlük: Helyesen beszélt a Szentlélek Ézsaiás próféciján keresztül, amikor ezt jelentette ki:
26. „Menj el népemhez, és mondd nekik: nem halljátok, amit mondom nektek, és nem értitek azt a jó hírt, amely megmenthetne benneteket,
27. mert ragaszkodtok a bűneitekhez és nem is akartok megtérni Istenetekhez! Homokba dugjátok a fejetekeket, hogy ne kelljen változnotok, de éppen ezért nem fogtok meggyógyulni!
28. Vegyétek tehát tudomásul, hogy majd keresek magamnak olyan népet, akinek kellek, és akinek kell az én igazságom is! Választok majd népet magamnak a pogányok közül, akik engedelmeskednek nekem, és bennük dicsőítem meg magamat!”
29. A zsidó vezetők erre otthagyták őt, bár maguk között még utána is sokat vitatkoztak mindazokról a dolgokról, amelyekről Páltól hallottak.
30. Pál pedig ott maradt Rómában további két éven keresztül, és szolgált mindazok felé, akik felkeresték őt.
31. Hirdette Isten országát, tanított az Úr Jézus Krisztusról, bátran, kompromisszumok nélkül és senkitől sem akadályoztatva.